

Beleidsnota sport en bewegen 2009 – 2015

“Pijnacker-Nootdorp kent een rijk sportverenigingsleven. Veel verenigingen zijn al tientallen jaren actief en vormen in onze ogen de ruggengraat van de sociale cohesie binnen de kernen. Zonder sportverenigingen geen sociale cohesie.”

Citaat van Walter van den Bogaardt, voorzitter van voetbalvereniging Oliveo

Voorwoord

In deze collegeperiode is voor een groot aantal onderwerpen beleidsnota's en uitvoeringsprogramma's opgesteld. Als een van de laatste in de rij ligt nu de nota Sport en Bewegen voor u. Een van de laatste, niet omdat sport en bewegen een lage prioriteit heeft, maar omdat in eerste instantie is gekozen voor een pragmatische aanpak. Een aanpak om al bekende knelpunten in de sport zo snel mogelijk op te lossen en elders al beproefde concepten zoals het "Fifty-Fit" programma ook in Pijnacker-Nootdorp op te starten. De gemeente groeit echter snel, de bevolkingssamenstelling verandert de komende jaren en de sport is continue in beweging. Dit roept de vraag op hoe wij gegeven deze ontwikkelingen ook op de langere termijn invulling kunnen geven aan ons sportbeleid. Als uitgangspunt voor de beantwoording van deze vraag is onder andere het coalitieprogramma gehanteerd waarin over sport het volgende is opgenomen:

"Sport is niet weg te denken uit de samenleving. Het is belangrijk bij de fysieke en psychische ontwikkeling van de jeugd. Sport vervult een belangrijke rol bij de vrijetijdsbesteding van ouderen. Sport zorgt voor ontspanning, draagt bij aan de gezondheid en sociale samenhang en sport verbreedert. De gemeente moet voor sport de juiste voorwaarden scheppen en particuliere initiatieven stimuleren. Dit betekent de aanleg van sportvelden, sporthallen en andere sportvoorzieningen".

De nota Sport en Bewegen geeft zo goed als mogelijk inzicht in welke acties ondernomen dienen te worden om in de komende jaren de juiste randvoorwaarden te scheppen om de sport en het bewegen te laten floreren en zo bij te laten dragen aan de invulling van de rollen zoals hiervoor genoemd. Het geeft een antwoord op veel vragen, maar benoemt tevens onderwerpen welke nog nader onderzocht moeten worden. Daarnaast is de nota voorzien van een uitvoeringsprogramma waarover, bij de jaarlijkse kadernota, besluitvorming plaats dient te vinden.

De nota is tot stand gekomen in overleg met verenigingen en in zeer nauwe samenwerking met het Sportplatform. Om een goede nota op te kunnen stellen is deze inbreng onontbeerlijk. Ik wil dan ook iedereen die heeft bijgedragen aan de totstandkoming van de nota hiervoor bedanken.

Kees van der Kraan,
Wethouder sport.

Meer mensen die meer aan sport doen!

Sport en bewegen is gezond voor lijf en leden. Zowel in groepsverband als individueel zijn daar veel inwoners van onze gemeente Pijnacker-Nootdorp mee actief. Het beoefenen gebeurt zowel in verenigingsverband als op individuele basis.

Dat willen we niet alleen zo houden in de gemeente met 60.000 inwoners die we in 2015 zijn, we gaan zelfs een stapje verder. De ambitie om sport een nog belangrijker rol te laten spelen in het welzijn van de inwoners van Pijnacker-Nootdorp wordt breed gedragen. Kernwoorden als sociale cohesie, integratie, vergrijzing, de WMO en langer actief vragen om een proactief gemeentelijk beleid op het gebied van sport. Meedoen!, is het motto van het collegeakkoord, en dat geldt ook voor de sport.

De titel van dit stukje is daarbij onze terechte ambitie.

Iedereen die sport beoefent weet welke mogelijkheden er voor zijn/haar geliefde sport op dit moment bestaan. Maar bestuurders zoeken antwoord op belangrijke vragen zoals:

- Voldoen de accommodaties nog aan de eisen van deze tijd?
- Hoe verhoudt de huidige kwaliteit en capaciteit zich tot de groei van het inwonertal?
- Hoe verhoudt 'mijn vereniging' zich ten opzichte van landelijke, regionale en lokale kengetallen en ontwikkelingen?

Deze vragen vormden voor ons het uitgangspunt bij het opstellen van deze beleidsnota sport en bewegen en we kijken tot 2015. Veel verenigingen en organisaties hebben een bijdrage aan deze sportnota geleverd. De conclusie is niet alleen dat er grote investeringen nodig zijn. Ook kan de nota als vliegwiel dienen om maatschappelijke ontwikkelingen te ondersteunen of in gang te zetten. De tijd heeft immers nog nooit stil gestaan en het realiseren van onze ambitie is een gezond streven, bij velen die sport bedrijven op allerlei niveaus. Dat heeft niets met leeftijd te maken.

Om te sporten of te bewegen zijn veel vrijwilligers nodig. Het is de fundering voor allerlei activiteiten. Nu al zijn er eigenlijk te weinig vrijwilligers. Dit onderwerp moet dus in de toekomst extra aandacht krijgen. Ook het leiden van een vereniging vraagt steeds meer professionaliteit. Niet alleen gaan er steeds grotere bedragen in verenigingen om, ook de eisen en verantwoordelijkheden van de bestuurders nemen sterk toe. Op verzoek van de gemeente heeft het Sportplatform graag meegewerkt aan deze nieuwe beleidsnota sport en bewegen. Gemeentelijke secretaris van het platform Sjoerd van der Sluis was daarin steeds organisator, gespreksleider en inspirator. Daarvoor onze dank.

Joop de Hoog,
Voorzitter Sportplatform Pijnacker-Nootdorp.

Inhoudsopgave

Voorwoord.....	2
Samenvatting en conclusies	6
Leeswijzer	7
1. Kaders, uitgangspunten en doelstellingen	8
1.1. Wettelijk kader, landelijk beleid en lokale uitgangspunten.....	8
1.2. Doelstelling.....	8
2. Visie op sport	9
2.1. Visie op sport.....	9
2.2. Sport is meer dan een zinvolle vrijetijdsbesteding	9
2.3. Sport als bijdrage aan de sociale cohesie.....	9
3. Taken en verantwoordelijkheden in de sport	10
3.1. Gemeente en sportorganisatie: samen verantwoordelijk voor de sport	10
3.2. Taken en verantwoordelijkheden	10
3.2.1. Buitensportvoorzieningen	10
3.2.2. Binnensportvoorzieningen	10
3.3. Tarifiering	11
3.4. Subsiëring	11
3.5. Borgstelling.....	11
3.6. Recht van opstal	11
4. Accommodaties en voorzieningen	12
4.1. Pijnacker-Nootdorp groeit!.....	12
4.2. Buitensport	12
4.2.1. Voetbal.....	12
4.2.1.1. SV Nootdorp.....	12
4.2.1.2. SV RKDEO.....	13
4.2.1.3. DSVP en Oliveo	13
4.2.2. Hockey.....	13
4.2.3. Korfbal	15
4.2.4. Tennis	15
4.2.4.1. NTC	15
4.2.4.2. TVP	15
4.2.5. Handbal	16
4.2.6. Kleedaccommodaties	16
4.2.7. Overige buitensporten	16
4.2.7.1. Schaatsport/skeelers	16
4.2.7.2. Wielrennen/toerfietsen.....	17
4.2.7.3. Jeu de boules.....	17
4.2.7.4. Ruitersport	17
4.2.8. Niet aanwezige verenigingssporten.....	17
4.3. Binnensport	18
4.3.1. Bewegingsonderwijs	18
4.3.2. Sportverenigingen	18
4.3.3. Denk- en biljartsporten.....	19
4.4. Zwembad De Viergang	19
4.5. Regionalisering in de sport.....	20
4.6. Ongebonden sport	20
4.7. Duurzaamheid in de sport	20
5. Gezonde en sterke sportorganisaties.....	21
5.1. De sportvereniging als onderdeel van de samenleving.....	21
5.2. Sportplatform.....	21
5.3. Kader- en vrijwilligersbeleid	21
5.3.1. Combinatiefuncties.....	21
5.3.2. Maatschappelijke stages	22
5.3.3. Begeleid werken	22

6.	Sportstimulering	23
6.1.	Sport voor iedereen.....	23
6.2.	Doelgroepenbeleid	23
6.2.1.	Bewegingsonderwijs	23
6.2.2.	Minder draagkrachtigen	24
6.2.3.	Overgewicht.....	24
6.3.	Subsidie voor sportstimulering.....	24
6.4.	Digitaal sportloket	24
7.	Top-, breedte- en commerciële sport	25
7.1.	Top- en breedtesport	25
7.2.	Commerciële sportorganisaties	25
7.3.	Sportevenementen.....	25

Bijlage 1:	Actieprogramma
Bijlage 2:	Financieel overzicht
Bijlage 3:	Kaders en uitgangspunten
Bijlage 4:	Doelgroepenbeleid
Bijlage 5:	Overzicht ledenaantallen

Samenvatting en conclusies

Sport is voor veel mensen een prettige manier om vrije tijd door te brengen en ook nog eens goed voor de gezondheid. Maar sport is zoveel meer. Sport is bijvoorbeeld een uitstekend middel om andere mensen te ontmoeten, om nieuwe mensen te leren kennen en om samen met anderen activiteiten te ondernemen. Als sporter, als vrijwilliger of als toeschouwer. Sport is een belangrijk onderdeel van onze samenleving. Daarom heeft Pijnacker-Nootdorp haar ambitie bijgesteld: niet alleen willen wij sportinitiatieven ondersteunen, het is ook onze ambitie om meer mensen meer te laten sporten! En daar besteedt de gemeente de komende jaren graag aandacht aan.

Om te kunnen sporten zijn voorzieningen nodig: zoals sportvelden, tennisbanen, sportzalen en veilige fiets- en wandelpaden, om in de openbare ruimte te kunnen bewegen. Onderzoek wijst uit dat wij tot 2015 nog volop moeten investeren om ons groeiende aantal inwoners op goede wijze te kunnen laten sporten. De gemeente heeft hierbij een aanjagende rol. Het realiseren van hoogwaardige voorzieningen is een belangrijke taak van de gemeente. Het organiseren van sportactiviteiten daarentegen is een taak voor de organisaties. Samen zijn zij verantwoordelijk voor de sport in Pijnacker-Nootdorp. Duidelijke afspraken over taken en verantwoordelijkheden zijn hierbij onmisbaar. Die zijn dan ook helder geformuleerd.

Sportorganisaties hebben het steeds moeilijker om voldoende vrijwilligers te vinden. Hierdoor staat het voortbestaan van activiteiten onder druk. Daarom zijn sterke en gezonde sportorganisaties nodig. Wij helpen de organisaties om zich verder te ontwikkelen en voor te bereiden op de toekomst. Wij denken hierbij aan de inzet van het bureau vrijwilligerswerk voor het vinden van mensen. Het aanbieden van maatschappelijke stages binnen de sport om klussen uit te laten voeren door jongeren en hen bekend te maken met het vrijwilligerswerk. Het uitbesteden van eenvoudige werkzaamheden door mensen met een beperking. Tot slot streven wij naar drie combinatiefunctionarissen binnen de sport in 2012. Deze nieuwe 'professionals' vormen een schakel tussen sport, onderwijs en cultuur. Financiële haalbaarheid is op dit moment ongewis en moet nader worden onderzocht.

Iedereen moet aan sport kunnen doen. Kwetsbare groepen die, om wat voor reden dan ook, hierbij hulp nodig hebben, ondersteunen wij. Minder draagkrachtigen kunnen een beroep doen op de bijzondere bijstand. Organisaties die nieuwe activiteiten willen starten kunnen aanspraak maken op subsidie. Een digitaal sportloket moet organisaties ondersteunen en inwoners helpen snel een antwoord te vinden op hun vraag op sportgebied.

Breedtesport heeft al jaren onze aandacht en daar gaat ook onze eerste prioriteit naar uit. Topsport is mooi om naar te kijken en te beleven en kan onder de bestaande voorwaarden gebruik maken van onze faciliteiten. Wij bieden echter geen financiële ondersteuning aan topsport. Commerciële sportorganisaties zien wij als een belangrijke partner. Hier werken wij graag mee samen.

Deze beleidsnota sport en bewegen kent een looptijd van 2009 tot 2015. In deze periode groeit de gemeente van 44.000 naar circa 60.000 inwoners. Sport levert een belangrijke bijdrage om huidige én nieuwe inwoners te laten samensmelten tot één saamhorige samenleving. Gemeente en sportorganisaties zijn op elkaar aangewezen om hier - gezamenlijk - succesvol in te zijn. Beide weten zich van harte ondersteund door het Sportplatform, dat bij de totstandkoming van deze beleidsnota een grote rol heeft gespeeld. En dat bij de uitvoering ook zal doen.

Bij de uitvoering van deze sportnota zijn soms hoge investeringsbedragen genoemd. De realisatie en uitvoering van de in deze sportnota genoemde sportvoorzieningen en acties is afhankelijk van de beschikbare financiële middelen. Bij het beschikbaar stellen van deze middelen heeft jaarlijks een afweging plaats bij het behandelen en vaststellen van de Kadernota. Een jaarlijks uitvoeringsplan dient hierbij als onderlegger.

Leeswijzer

1. In hoofdstuk 1 treft u de ‘kaders en uitgangspunten’ aan waarop deze beleidsnota sport en bewegen is gebaseerd. Ook de ‘doelen’ die wij met deze beleidsnota willen bereiken zijn hier genoemd en vertaald naar een viertal concrete vragen.
2. Hoofdstuk 2 gaat over onze ‘visie op sport’ en het grote belang van sport voor onze samenleving. Zowel op het fysieke, als op het sociale vlak. Sport is een bindend element in onze gemeenschap.
3. Wie is waar verantwoordelijk voor en wie doet wat? Hoofdstuk 3 zegt iets over ‘taken en verantwoordelijkheden’ in de sport. Wat is de voornaamste taak van de gemeente en hoe doet zij dat? Welke middelen heeft de gemeente ter beschikking om de sport te faciliteren en te stimuleren? De sportorganisaties organiseren activiteiten. Hoe voeren de organisaties de activiteiten uit en op welke wijze kan de gemeente hen daarbij ondersteunen?
4. In hoofdstuk 4 gaat het over ‘accommodaties en voorzieningen’. Pijnacker-Nootdorp groeit de komende jaren van 44.000 inwoners nu, naar circa 60.000 inwoners in 2015. Wat betekent deze groei voor de behoefte aan sportvoorzieningen? Wat hebben we aan voorzieningen? Wat hebben we nodig en waar is ruimte beschikbaar om uit te breiden? Hoe pakken we deze groei aan en op welke termijn is uitbreiding noodzakelijk? Dat zijn de vragen en de antwoorden die in dit hoofdstuk aan de orde komen.
5. In hoofdstuk 5 staat de ‘sportorganisatie’ centraal. Toenemende wet- en regelgeving stellen steeds hogere eisen aan sportbestuurders en hun vrijwilligers. Sterke en gezonde sportorganisaties zijn nodig om de toekomst vol vertrouwen tegemoet te zien. De gemeente en het sportplatform willen de sportorganisaties hierbij ondersteunen.
6. Hoofdstuk 6 gaat over ‘sportstimulering’. Sport moet voor iedereen mogelijk zijn. Doelgroepen die een steuntje in de rug nodig hebben worden geholpen. Subsidies voor eenmalige activiteiten kunnen hier aan bijdragen.
7. In hoofdstuk 7 gaat het over ‘top- en breedtesport en commerciële sport’. Breedtesport heeft altijd onze aandacht gehad. Maar, hoe kijken wij aan tegen topsport en wat is ons belang bij commerciële sportactiviteiten?

Tot slot treft u een aantal bijlagen aan, die ter ondersteuning zijn van de zeven hoofdstukken.

Bijlage 1 – ‘actieprogramma’ geeft inzicht in alle acties die wij de komende jaren uitvoeren om ons beleid te onderschrijven.

Bijlage 2 – ‘financieel overzicht’ laat zien wat de financiële consequenties zijn, die voortkomen uit deze beleidsnota.

Bijlage 3 – ‘kaders en uitgangspunten’ biedt een uitgebreid overzicht van landelijke en gemeentelijke kaders en uitgangspunten, waarop ons sportbeleid is gebaseerd.

Bijlage 4 – ‘doelgroepenbeleid’ vermeldt welke doelgroepen de afgelopen jaren onze aandacht hadden.

Bijlage 5 – ‘ledenaantallen’. Hier treft u de ledenaantallen aan van een groot aantal sportorganisaties uit onze gemeente.

1. Kaders, uitgangspunten en doelstellingen

Gemeentelijk sportbeleid wordt beïnvloed door landelijke trends en ontwikkelingen, maar is lokaal maatwerk. Deze sportnota geeft een visie op sportgebied en beantwoordt vragen die een relatie hebben met de groei van Pijnacker-Nootdorp en de behoefte aan sportvoorzieningen.

1.1. Wettelijk kader, landelijk beleid en lokale uitgangspunten¹

Hoewel er relaties liggen met de prestatievelden van de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo), kent sportbeleid geen wettelijke grondslag. Sportbeleid is lokaal beleid. Ons Wmo-beleid is gericht op preventie, zelfredzaamheid en participatie. Meedoen! Daar gaat het om. Ook binnen de sport.

Eén van de hoofddoelstellingen uit de Programmabegroting 2009 – 2012 willen wij hier nadrukkelijk noemen: “Het stimuleren van de sociale cohesie, de persoonlijke en sociale ontwikkeling en de zelfredzaamheid van de inwoners van Pijnacker-Nootdorp.” Sport kan hier een belangrijke bijdrage aan leveren. Dit kan onder andere door het scheppen van randvoorwaarden voor inwoners om te kunnen sporten.

Om dit te bereiken hanteren wij de volgende uitgangspunten:

- Ondersteunen, stimuleren en enthousiasmeren van organisaties bij de uitvoering van haar taken.
- Faciliteren van organisaties die gericht zijn op sportieve activiteiten.
- Ontwikkelen van beleid dat gericht is op groei van sportieve activiteiten in brede zin.
- Ondersteunen van sportieve activiteiten binnen de gemeente.

1.2. Doelstelling

Deze sportnota geeft een visie op sportgebied, passend binnen gemeentelijke kaders en uitgangspunten en beantwoordt de volgende vragen:

- Welke sportvoorzieningen (zowel in kwantitatief, als in kwalitatief opzicht) heeft Pijnacker-Nootdorp nodig in 2015 bij 60.000 inwoners?
- Wat is daarbij de voorwaardenscheppende taak en de verantwoordelijkheid van de gemeente?
- Waar en hoe sport in te zetten als middel om verschillende maatschappelijke doelen te bereiken, denk hierbij aan sport als participatiemiddel, aansluitend bij landelijk beleid en gebaseerd op lokale ontwikkelingen en knelpunten?
- Wat is daarvoor nodig?

¹ Een uitgebreide opsomming is opgenomen in bijlage 3.

2. Visie op sport

Sport is belangrijk en levert, naast alle andere positieve aspecten, een grote bijdrage aan de sociale cohesie in onze gemeente. De sportverenigingen en –organisaties zijn daarbij onmisbaar.

2.1. Visie op sport

Rekeninghoudend met landelijke ontwikkelingen en trends en gemeentelijke beleidsnota's en plannen typeren wij onze sportvisie als volgt:

“Sport en bewegen zijn essentiële onderdelen voor een fysiek en sociaal gezonde samenleving. De gemeente Pijnacker-Nootdorp stimuleert en ondersteunt haar inwoners om zich aan te sluiten bij bestaande en nieuwe activiteiten op het gebied van sport en bewegen. Groei van de participatiegraad is daarbij een belangrijk doel!”

2.2. Sport is meer dan een zinvolle vrijetijdsbesteding

Sport is een belangrijke vrijetijdsbesteding en als zodanig niet meer weg te denken uit onze samenleving. Het plezier dat mensen beleven aan het sporten en bewegen gaat echter veel verder. Regelmatig sporten is goed voor de gezondheid en is een welkome afwisseling van het dagelijkse ritme van naar school gaan, werken en huisgebonden activiteiten. Gezonde en fitte mensen zijn langer in staat om voor zichzelf te zorgen en zelfstandig te wonen. Sporten leidt tot teamgeest, samenwerking en besef van normen en waarden. Regelmatig sporten stelt mensen in staat om persoonlijke fysieke grenzen te leren kennen en verleggen door middel van het aangaan van nieuwe uitdagingen.

Sporten staat gelijk aan mensen ontmoeten. Sporters komen elkaar en anderen tegen in het clubgebouw, de sportschool en op of langs het sportveld. Maar het zijn niet alleen sporters die elkaar ontmoeten. Wekelijks zijn er talloze mensen als vrijwilliger actief bij de sportverenigingen in onze gemeente. Leaders, trainers, scheidsrechters, kantine medewerkers, bestuurders en ga zo maar door. Uit een opgave van een belangrijk deel van de gemeentelijke sportorganisaties is gebleken dat zij gezamenlijk ruim 15.000 leden² hebben. Pijnacker-Nootdorp kent echter meer dan 70 organisaties die zich op de een of andere manier met sport bezig houden. Aangenomen mag worden dat het genoemde aantal van 15.000 ruimschoots overschreden wordt. In dit kader mag beslist niet onopgemerkt blijven het jaarlijkse bezoekersaantal van zwembad De Viergang dat gemiddeld op 225.000 ligt. Ook de ongebonden sporters mogen niet vergeten worden. Mensen die in de openbare ruimte fietsen, hardlopen, skeeleren en wandelen. Wij zijn blij met de (on)gebonden sporters in onze gemeente. Onze ambitie is echter dat het aantal actieve sporters de komende jaren toeneemt. Hiervoor is onderzoek naar het huidige deelnamepercentage nodig.

Actie

- Onderzoek doen naar het huidige deelnamepercentage sporters in onze gemeente. Aan de hand van de uitkomsten, de ambitie en de aanpak voor de toekomst bepalen. Hierbij rekening houden met een toenemende vraag naar kader en vrijwilligers.

2.3. Sport als bijdrage aan de sociale cohesie

Eén van de speerpunten van het gemeentelijk beleid is het behouden en versterken van de sociale cohesie, gericht op preventie, zelfredzaamheid en participatie van inwoners, zodat iedereen mee kan doen aan de samenleving. Sport is een uitstekend middel dat een grote bijdrage levert aan de sociale cohesie. De inzet daarbij van onze lokale sportorganisaties is van onmisbaar belang. Zij leveren, zonder uitzondering, een niet te onderschatten bijdrage aan de sociale cohesie in onze gemeenschap.

² Hier zitten dubbelstellingen tussen: inwoners die lid zijn van twee of meer sportorganisaties. Zie bijlage 5.

3. Taken en verantwoordelijkheden in de sport

Sport en bewegen moet voor alle inwoners van onze gemeente bereikbaar zijn. Gemeente en sportorganisaties zijn daar samen verantwoordelijk voor, met ieder hun eigen taken en verantwoordelijkheden.

3.1. Gemeente en sportorganisatie: samen verantwoordelijk voor de sport

Van oudsher treedt de gemeente ondersteunend op wanneer het gaat om sport en bewegen. Deze ondersteuning vertaalt zich met name op het gebied van voorzieningen. Om te kunnen sporten zijn voldoende en betaalbare voorzieningen nodig, zodat sport bereikbaar is voor een breed publiek. Feitelijk moet elke inwoner van Pijnacker-Nootdorp kunnen sporten. De gemeentelijke overheid is niet de organisatie die daadwerkelijk activiteiten organiseert. Die rol is op het lijf geschreven van de sportorganisaties. Zij beschikken over de structuur, de kennis en de menskracht om activiteiten te ontplooiën en aan te bieden. Gemeente en sportorganisaties zijn samen verantwoordelijk voor de sport in onze gemeente. Ze zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden.

3.2. Taken en verantwoordelijkheden

Om sport mogelijk te maken moeten er sportvoorzieningen zijn. Deze moeten betaalbaar, beschikbaar, goed ingericht en onderhouden zijn. Dit is een gemeentelijke aangelegenheid. Voor de buitensport betekent dit voldoende sportterreinen en voor de binnensport betekent dit voldoende binnensportaccommodaties. Sport is echter meer dan alleen sportvoorzieningen. De gemeente is ook verantwoordelijk voor het sportbeleid en de sportinfrastructuur. Denk hierbij aan het opstellen en uitvoeren van integraal beleid, de koppeling en afstemming met andere beleidsterreinen, zoals zorg, jeugd, onderwijs en gezondheid, het verlenen van subsidies en het onderhouden van contacten tussen sportorganisaties, sporters en andere, sportgerelateerde instellingen. Sportverenigingen hebben een grote verantwoordelijkheid ten aanzien van hun eigen organisatie. Zowel in bestuurlijk, technisch, organisatorisch als financieel opzicht. Sportorganisaties die in het bezit zijn van eigen opstallen, zoals clubgebouwen, kleedkamers en sporthallen, zijn ook volledig verantwoordelijk voor deze eigendommen.

Elke tak van sport dient naar vermogen bij te dragen in haar bestaansrecht. Wij sluiten op voorhand geen enkele sportorganisatie uit wanneer het gaat om ondersteuning in welke vorm dan ook. Verzoeken om ondersteuning worden beoordeeld op financiële, bestuurlijke en organisatorische draagkracht bij de vragende organisatie. Bestaande afspraken op het gebied van subsidiëring, tarifiering, borgstelling en recht van opstal zijn bij deze beoordeling van toepassing. Waar deze middelen tekort schieten maken wij gebruik van maatwerk.

3.2.1. Buitensportvoorzieningen

De gemeente is, indien de organisatie niet in staat is om dit zelf te bekostigen, verantwoordelijk voor de aanleg, het onderhoud en de vervanging van sportterreinen. De gebruikers van deze sportterreinen zijn verantwoordelijk voor de aanleg en het onderhoud van clubgebouw, kleedkamers en andere gebouwen (tribunes, sporthal). Voor het gebruik van de sportterreinen brengen wij huur in rekening volgens de uitgangspunten van de Tarievennota Sport 2005 P-N.

3.2.2. Binnensportvoorzieningen

Wanneer het om binnensportaccommodaties gaat hebben we het over gymnastieklokalen, sportzalen, sporthallen en het zwembad. De binnensportvoorzieningen zijn overdag beschikbaar voor het (bewegings)onderwijs. 's Avonds en in de weekends zijn de voorzieningen beschikbaar voor andere gebruikers. Verhuur geschiedt via de gemeente volgens de afspraken, welke zijn vastgelegd in de Tarievennota en de Toewijzingscriteria binnensportvoorzieningen. Exploitatie, beheer en onderhoud van de binnensportvoorzieningen zijn voornamelijk in handen van de gemeente³.

³ Er zijn enkele uitzonderingen, zoals zwembad De Viergang, dat wordt beheerd en geëxploiteerd door de Stichting Exploitatie Zwembad Pijnacker en sporthal 's Gravenhout, die wordt beheerd en geëxploiteerd door de Stichting Sporthal 's Gravenhout. DSVP, VV Oliveo en SV RKDEO beschikken over met eigen middelen gerealiseerde sporthallen en de tennisverenigingen TVP en NTC beschikken in de winterperiode over zelf gefinancierde ballonhallen. Deze sportvoorzieningen zijn primair gerealiseerd voor eigen gebruik. Verhuur aan derden wordt door de verenigingen zelf geregeld. De verenigingssporthallen leveren een aanzienlijke bijdrage aan het voorzieningenaanbod in Pijnacker-Nootdorp.

Bij de realisatie van toekomstige sportvoorzieningen streven wij, voor wat betreft beheer, exploitatie en onderhoud, maatwerk na zoals vastgelegd in de eindrapportage 'Onderzoek beheer, onderhoud en tarieven van 14 januari 2008'⁴.

3.3. Tarifiering

Na de gemeentelijke herindeling in 2002 is de Tarievennota Sport 2005 Pijnacker-Nootdorp vastgesteld. In deze nota zijn de kaders, uitgangspunten en afspraken voor het gebruik en de verhuur van de gemeentelijke sportvoorzieningen vastgelegd. De in de Tarievennota opgenomen systematiek voor de verhuur, van zowel binnensport- als buitensportvoorzieningen, is eenduidig en transparant. Met het in rekening brengen van sympathieke tarieven voor het gebruik van de gemeentelijke sportvoorzieningen streeft de gemeente naar betaalbare sport voor iedereen. Met de invoering van de Tarievennota is het structureel subsidiëren van sportverenigingen afgeschaft. Behoudens twee lokale zwemverenigingen die gebruik maken van zwembad de Viergang, ontvangt geen enkele sportvereniging op structurele basis subsidie. Deze twee verenigingen ontvangen subsidie, omdat de gemeente slechts indirecte invloed heeft op de tarifiering van het zwembad.

3.4. Subsidiëring

Voor het subsidiëren van instellingen maakt de gemeente gebruik van de Algemene Subsidieverordening 2004 (ASV 2004) en het Subsidiebeleidskader Maatschappelijke Ondersteuning 2010 – 2013. De ASV 2004 vormt de juridische grondslag om subsidie te kunnen verlenen. In het Subsidiebeleidskader MO zijn de doelstellingen, uitgangspunten, subsidiabele activiteiten en subsidiecriteria opgenomen. In het subsidiebeleidskader is een paragraaf opgenomen voor sportstimulering. De volgende activiteiten komen voor (eenmalige) subsidie in aanmerking:

- Sportactiviteiten die eenmalig zijn, of het karakter van een experiment dragen en die tot doel hebben de deelname aan sport te vergroten.
- Sportactiviteiten die, om te voorkomen dat inwoners niet meer mee kunnen doen aan de samenleving, een bijdrage leveren aan de maatschappelijke participatie, zelfredzaamheid of die preventief van aard zijn.
- Activiteiten die tot doel hebben de deskundigheid van de vrijwilligers in de sport (bestuurlijk en technisch kader) te bevorderen⁵.

Actie

- Het verhogen van het maximale subsidiebedrag van € 50 per deelnemer per jaar voor deskundigheidsbevordering, wanneer het om een erkende bondsopleiding gaat.

3.5. Borgstelling

Verenigingen die moeten of willen investeren in gebouwen zijn daar zelf verantwoordelijk voor. In de meeste gevallen zal de vereniging hiervoor een lening aangaan. Met een door de gemeente verstrekte borgstelling zal de aan de lening gekoppelde betalingsverplichting leiden tot gunstige condities voor de vereniging. Afspraken hierover zijn door ons vastgelegd in het Beleidskader gemeentegaranties geldleningen uit 2005.

3.6. Recht van opstal

Verenigingseigendommen kunnen uitsluitend gerealiseerd worden op basis van een te vestigen recht van opstal. Voorwaarden hiervoor zijn opgenomen in de Nota grondbeleid 2009 – 2013.

⁴ Onderzoek naar beheer, onderhoud en tarifiering van welzijnsaccommodaties. Eindrapportage opgesteld door Drijver en Partners. 14 januari 2008. Vastgesteld door de raad op 23 april 2008.

⁵ Het maximale subsidiebedrag van € 50 per deelnemer/per jaar voor deskundigheidsbevordering volstaat wel voor (bijv.) EHBO- en BHV-cursussen, maar is onvoldoende wanneer het gaat om erkende bondsopleidingen. Gelet op het toenemende tekort aan vrijwilligers in de sport is de wens om hier onderscheid in aan te brengen.

4. Accommodaties en voorzieningen

Een groeiende gemeente die belang hecht aan sport investeert op tijd in de juiste voorzieningen. De komende jaren staat ons een behoorlijke opgave te wachten. Niet alleen financieel, maar ook wat planning, visie en creativiteit betreft.

4.1. Pijnacker-Nootdorp groeit!

Eén van de belangrijkste vragen die in deze sportnota beantwoord wordt is: “Welke sportvoorzieningen, heeft de gemeente nodig in 2015 bij 60.000 inwoners?”. Om deze vraag te kunnen beantwoorden is aan Grontmij/Marktplan (G/M) gevraagd onderzoek te doen naar de behoefte aan sportvoorzieningen. G/M heeft het onderzoek uitgevoerd op basis van de ‘Bevolkingsprognoses 2007 tot en met 2027’ van Pronexus⁶. Deze prognose is opgesteld op grond van het aantal te realiseren woningen. De resultaten van het onderzoek zijn verwerkt in dit hoofdstuk. Het eindrapport van G/M is een bijlage van deze beleidsnota sport.

Naar aanleiding van de woningbouwplannen heeft G/M berekend welke sportvoorzieningen er nodig zijn in 2015, bij een verwacht inwoneraantal van 60.000. Na 2015 groeit onze gemeente weliswaar door naar ongeveer 65.000 inwoners, maar het groeitempo neemt na 2015 af. Hoewel het onderzoek zich vooral richt op de periode 2008 – 2015 is aan G/M gevraagd over de horizon van 2015 te kijken en te beoordelen in hoeverre de piek voor wat betreft de voorzieningenbehoefte dan al is bereikt of nog doorloopt. G/M heeft bij het onderzoek rekening gehouden met bestaande belangstellingspercentages, trends en ontwikkelingen. Stagnatie van de woningbouwontwikkeling leidt tot temporisatie van de berekende uitbreidingen. Vanuit deze optiek is herhaling van het onderzoek over vier jaar noodzakelijk.

Actie

- De behoefte aan sportvoorzieningen jaarlijks monitoren. Mogelijk herhaling van het in 2008 door G/M gehouden onderzoek in 2012.

In de nu volgende paragrafen worden de belangrijkste resultaten van het onderzoek van G/M besproken en de voorgestelde oplossingrichting gegeven. Het gaat te ver om alle informatie uit het onderzoek hier te herhalen. Omwille van de leesbaarheid van de sportnota zijn bepaalde onderdelen en passages uit het onderzoek opnieuw vermeld. Indien nodig wordt naar het onderzoek verwezen.

4.2. Buitensport

Pijnacker-Nootdorp heeft vijf ‘buitensportcomplexen’. Hier kunnen de volgende sporten beoefend worden: voetbal, hockey, tennis, korfbal, ruitersport, schaatsen, hondensport, pétanque, duivensport, handbal en skeeleren. Voor een aantal sporten heeft de groei van de gemeente vergaande gevolgen.

4.2.1. Voetbal

Onze gemeente kent vier voetbalverenigingen: SV Nootdorp en SV RKDEO in Nootdorp en DSVP en VV Oliveo in Pijnacker. Op grond van de berekeningen gaat het totaal aantal voetbalteams groeien van 210 teams in 2008 naar 296 teams in 2015. Een stijging van 41%. Dit is in lijn met de bevolkingsgroei van 43%. De berekening van het aantal teams is ook per vereniging gemaakt en op basis van het aantal teams is bepaald hoeveel trainings- en wedstrijdvelden de voetbalverenigingen nodig hebben. De details zijn terug te vinden in H. 3. ‘Verkenning buitensport’ van het onderzoek (p. 13 t/m 28).

4.2.1.1. SV Nootdorp

SV Nootdorp heeft de beschikking over vier voetbalvelden. Bij aanvang van het seizoen 2010/2011 heeft SV Nootdorp behoefte aan een extra rubberingestrooid kunstgrasveld. Hoewel de vraag na 2015 nog enigszins zal toenemen, leidt dit niet tot een uitbreiding van de capaciteit.

Ruimtelijk gezien kan het complex van SV Nootdorp niet uitgebreid worden met een extra veld: de fysieke grenzen van het sportpark zijn bereikt. Uitplaatsing van de gehele vereniging is, om financiële redenen, niet realistisch. Het alternatief is het ombouwen van één van de bestaande natuurgrasvelden tot kunstgrasveld. Hiermee wordt de trainingscapaciteit verhoogd. Omdat alle velden voorzien zijn van

⁶ Bevolkingsprognose 2007 t/m 2027 gemeente Pijnacker-Nootdorp, augustus 2007.

veldverlichting kan de wedstrijddag verlengd worden van 17.30 uur tot circa 18.30 uur en de wisseltijd tussen de wedstrijden kan ingekort worden. Beide maatregelen geven de vereniging een klein beetje lucht om de groei op te vangen. De vereniging heeft zelf de ambitie te groeien van 750 leden nu naar 950 leden in 2015. Volgens de vereniging is de ambitie daarmee gelijk aan de fysieke grenzen van de bestaande accommodatie. Meer leden zijn niet mogelijk. De ambitie van de vereniging staat redelijk in verhouding tot de prognoses (175-190 leden extra in 2015).

Actie

- Ombouw bestaand natuurgrasveld tot kunstgrasveld in 2011, exclusief verlichting (€ 440.000).

4.2.1.2. SV RKDEO

SV RKDEO beschikt over vijf wedstrijdvelden. De groei van de bevolking leidt tot één extra rubberingestrooid kunstgrasveld voor het wedstrijdseizoen 2010/2011 en één extra rubberingestrooid kunstgrasveld in 2016/2017.

De situatie van SV RKDEO is vergelijkbaar met die van SV Nootdorp. Ook sportpark Centrum zit aan zijn fysieke grenzen, uitbreiding is niet mogelijk en uitplaatsing is, om financiële redenen, niet aan de orde. Het enige reële alternatief is het optimaliseren van de huidige situatie. Dat kan door het enige nog niet verlichte veld van verlichting te voorzien en één van de bestaande natuurgrasvelden om te bouwen tot kunstgrasveld. Beide maatregelen kunnen wellicht gecombineerd worden. Daarnaast moet het wedstrijdschema gecomprimeerd worden. Op deze wijze ontstaat er nog ruimte voor vijf extra elftallen die een volledige wedstrijd van 90 minuten spelen. In haar beleidsplan 2009 – 2014 geeft de vereniging aan de maximale omvang per afdeling vast te stellen en te streven naar een zo doelmatig mogelijk gebruik van de accommodatie.

Actie

- Ombouw bestaand natuurgrasveld tot kunstgrasveld in 2011, inclusief verlichting (€ 460.000).

4.2.1.3. DSVP en Oliveo

Op sportpark De Groene Wijdte (DGW) liggen nu 8,75 voetbalvelden, waarvan 4,75 kunstgrasvelden. Beide verenigingen delen het hoofdveld. De bevolking van Pijnacker groeit tussen 2008 en 2015 naar verwachting met 58%. Deze groei leidt tot de volgende behoefte: in 2010 aanbrengen van verlichting op een van de wedstrijdvelden. Vanaf 2011 tot 2014 jaarlijks een extra (kunstgras)wedstrijd veld erbij. Na 2015 is de piek nog niet helemaal bereikt. Tot 2020 zal de vraag vermoedelijk nog enigszins toenemen. Deze vraag vereist feitelijk nog een extra wedstrijd veld, maar dit veld is wellicht maar voor een periode van vijf jaar nodig. Aan de noordzijde van DGW is, ruimtelijk gezien, nog uitbreiding met maximaal drie extra velden mogelijk. Dat betekent dat de vereiste capaciteit niet binnen de bestaande en toekomstige grenzen kan worden gevonden (het uitbreidingsgebied maakt echter ook onderdeel uit van de tracéstudies voor de noordwestelijke randweg).

Oliveo heeft de ambitie om door te groeien van 800 leden in 2008 naar 950 leden in 2015. DSVP verwacht een groei van 930 leden naar 1460 leden. Samen verwachten zij dus ca. 680 leden extra te kunnen aantrekken. Dat wijkt enigszins af van de prognoses uit het onderzoek, waarin wordt uitgegaan van 700-730 extra leden. DSVP geeft aan vooral een groei binnen de dames- en meisjestak te verwachten.

4.2.2. Hockey

De HC Pijnacker is de enige hockeyvereniging in Pijnacker-Nootdorp. De HCP heeft momenteel 49 teams in de competitie en een veldbehoefte van 3,2 velden. De vereniging heeft 2,5 velden ter beschikking, wat wijst op een duidelijk tekort. Afgezien van de bevolkingsgroei speelt bij hockey ook de relatieve toename van het aantal hockeyers onder de sporters een grote rol (hockey is al enige jaren erg populair). Dit leidt tot de behoefte aan een extra kunstgrasveld in 2009 ter vervanging van het huidige halve veld en nog een extra veld voor het seizoen 2010/2011. Met deze uitbreiding kan ook de verwachte groei na 2015 worden opgevangen. Hier is wel een strakke wedstrijdplanning voor nodig. De HCP verwacht te groeien van 680 leden in 2008 naar 960 leden in 2015 (groei van 280 leden). In de prognoses wordt uitgegaan van circa 250 extra leden. De HCP wil om diverse redenen een 'drie velden club' zijn.

Oplossing groei DSVP, VV Oliveo en HCP volgens G/M

De beide voetbalverenigingen en de hockeyvereniging maken gebruik van het benedendijkse gedeelte van sportpark De Groene Wijdte. Om de groei tot 2015 bij zowel de voetbal, als de hockey op te vangen, is volgens de berekeningen van G/M ruimte nodig voor minimaal 5,5 velden (4 voetbalvelden en 1,5 hockeyveld). Mogelijk is zelfs nog sprake van een extra voetbalveld na 2015. DGW biedt bij verwerving van de noordelijke uitbreidingslocatie nog ruimte voor maximaal drie extra velden. Met andere woorden: handhaving van de drie sportverenigingen op DGW en hen ruimtelijk gezien faciliteren met nieuwe velden is op termijn niet mogelijk. G/M adviseert om een van de verenigingen uit te plaatsen.

Vooruitlopend op het openbaar maken van het onderzoeksrapport van G/M is met DSVP, Oliveo en HCP gesproken over de uitkomsten van het onderzoek. Naar aanleiding hiervan hebben de besturen van de drie verenigingen de prognoses en resultaten van G/M uitvoerig bestudeerd en een voorstel opgesteld. In het voorstel spreken de drie clubs zich uit voor handhaving op DGW. Handhaving op DGW is volgens de drie mogelijk, indien alle bestaande en nieuwe voetbalvelden worden uitgevoerd in kunstgras en de HCP niet verder groeit dan een vereniging met drie velden. Onderdeel van dit voorstel is een financiële bijdrage van de gemeente om de verenigingsgebouwen 'toekomstproof' te maken. Een werkgroep, bestaande uit vertegenwoordigers van de drie sportverenigingen, de gemeente en twee leden van het sportplatform, heeft zich gebogen over het voorstel en alle voor- en nadelen tegen elkaar afgewogen. Bij het zoeken naar een oplossing voor het capaciteitsprobleem op DGW is de CDA-motie van 2 juli jl. betrokken. In deze motie verzoekt het CDA om te onderzoeken in hoeverre handhaving van HCP, DSVP en Oliveo op het lage gedeelte van DGW haalbaar is in combinatie met het bedoelde tracé van de noordwestelijke randweg.

Oplossing volgens werkgroep DGW

Vooralsnog, tot 2020/2025, is handhaving van de HCP, Oliveo en DSVP op DGW realistisch. Uitbreiden van het bestaande sportcomplex is mogelijk op de noordelijke uitbreidingslocatie. Op deze locatie kunnen drie nieuwe kunstgrasvelden worden aangelegd. Daarnaast moeten de overige natuurgrasvelden gefaseerd omgebouwd worden tot kunstgrasveld. De twee voetbalverenigingen denken in 2015 gezamenlijk elf kunstgrasvelden nodig te hebben. Hiermee kunnen de ernstige capaciteitsproblemen die er nu op zaterdag en doordeweeks (trainingscapaciteit) zijn, in 2015 volledig worden opgevangen. Hiervoor is het wel noodzakelijk dat de voetbalclubs 'elkaars' velden gebruiken. De clubs zijn hiertoe bereid. Oliveo en DSVP geven aan dat het aantal wedstrijdrondes per seizoen uit komt op 22, terwijl er 38 weekends beschikbaar zijn om deze af te werken. Met kunstgrasvelden is er nauwelijks sprake van afkeuringen en zijn er meer mogelijkheden om in het wedstrijdprogramma te schuiven.

De ledenopbouw van de HCP is onevenwichtig. De vereniging beschikt momenteel over 500 jeugdleden en ongeveer 150 senioren. Wanneer de HCP drie volledige hockeyvelden heeft is groei van het aantal jeugdleden tot 600 mogelijk. Bij verdere groei van het aantal jeugdleden is een vierde veld noodzakelijk, omdat de jeugd op zaterdag competitie speelt. Ruimte om dit vierde veld aan te leggen is er niet. Het argument van het bestuur van de HCP om uit te willen groeien tot een drie-velden-vereniging is ingegeven vanuit de gedachte dat een hockeyvereniging van 900/950 leden recht doet aan het bestaande sociale karakter van de vereniging en om organisatorische redenen. De HCP heeft in verhouding veel jeugdleden en relatief weinig senioren. Kaderfuncties (bestuurlijk en technisch) moeten vervuld worden vanuit het arsenaal senioren. Een moeilijke opgave. Het standpunt van de HCP om vanwege hierboven genoemde redenen niet te willen groeien tot een vereniging met 72 teams (60 jeugdteams en 12 seniorenteams volgens G/M) en vier velden is realistisch. De verwachting is wel dat de HCP op termijn een ledenstop moet invoeren. Dit zal voornamelijk ten koste gaan van de jeugd. Deze jeugd is aangewezen op andere sporten en/of hockeyverenigingen in de regio.

Met het handhaven van DSVP, VV Oliveo en HCP op DGW en optimalisatie van dit gedeelte van het sportpark is een dure uitplaatsingsvariant niet nodig. Handhaving wordt becijferd op circa € 6 miljoen, incl. € 500.000 onvoorzien kosten. Uitplaatsing van de HCP naar Oude Polder komt neer op circa € 11,8 miljoen, inclusief aankoop gronden Oude Polder. Uitplaatsing van Oliveo wordt geraamd op € 15 miljoen, inclusief aankoop gronden Oude Polder. DSVP komt vanwege de verwachte groei van de vereniging, in combinatie met het omvangrijke activiteitenprogramma op zaterdag, niet voor uitplaatsing in aanmerking.

Als gevolg van de Sportbeheervisie heeft DSVP in 2008 een half veld afgestaan aan de HCP. DSVP is daarvoor gecompenseerd met de ombouw van twee natuurgrasvelden tot kunstgras (eveneens in 2008). Daarnaast heeft DSVP uitzicht gekregen op een extra kunstgrasveld en een extra natuurgrasveld op de noordelijke uitbreidingslocatie in 2010. De verwerving van deze locatie heeft vertraging opgelopen, waardoor zowel de HCP, als DSVP op de zaterdagen geconfronteerd wordt met capaciteitsproblemen. Uitbreiding van het aantal voetbalvelden en de realisatie van het volledige derde veld voor de HCP is dan ook op de kortst mogelijke termijn noodzakelijk.

Actie

Optimalisatie lage gedeelte sportcomplex de Groene Wijdte volgens de volgende planning:

- Verwerving noordelijke uitbreidingslocatie en bouwrijp maken in 2010/2011 (€ 1.245.000)- Realisatie drie kunstgrasvelden in 2012 (€ 1.380.000)- Realisatie derde hockeyveld in 2012 (€ 330.000)- Gefaseerd ombouwen van drie bestaande grasvelden in 2013, 2014 en 2015 (€ 1.380.000)- Verplaatsen en ombouwen hoofdveld in 2016 (€ 650.000)- Uitbreiden P-terrein in 2017 (€ 500.000)

4.2.3. Korfbal

CKV Avanti is de enige korfbalvereniging in Pijnacker-Nootdorp. De vereniging beschikt over twee kunstgrasvelden en een natuurgrasveld, waarop drie wedstrijdvelden kunnen worden uitgezet. Totaal vijf wedstrijdvelden. Gelet op de verwachte groei moet in 2015 één kunstgrasveld gerealiseerd worden op het bestaande natuurgrasveld. Daarna kan Avanti mogelijk nog doorgroeien. De korfbalvereniging geeft echter aan dat op basis van de ontwikkeling van de vereniging het aannemelijk is dat het derde kunstgrasveld eerder noodzakelijk is. Voor dit derde veld is een andere, ruimere afmeting wenselijk, zodat diverse jeugdwedstrijden (met verschillende veldafmetingen) tegelijk gespeeld kunnen worden. Avanti treedt daarover graag in overleg met de gemeente.

Actie

- Eén extra kunstgrasveld op het bestaande natuurgrasveld in 2015: voor seizoen 2015/2016 (€ 150.000).

4.2.4. Tennis

In Pijnacker-Nootdorp zijn twee tennisverenigingen: TV Pijnacker en de Nootdorpse Tennisclub. Beide clubs hebben nu ieder twaalf banen. Als gevolg van de groei bedraagt de totale uitbreidingsbehoefte tot 2015 maximaal 13 banen: 7 in Pijnacker en 6 in Nootdorp. Beide verenigingen hebben groeiambities, maar koppelen die aan de mogelijkheden om het bestaande tennispark uit te breiden. Daarbij gaan zij niet verder dan uitbreiding met 2 banen (groei met 95 leden).

4.2.4.1. NTC

Bij de Nootdorpse Tennisclub is een groei voorzien van zes tennisbanen. Technisch en planologisch gezien is deze uitbreiding niet realistisch. Een haalbaar alternatief is dat op het bestaande parkeerterrein twee nieuwe banen worden gerealiseerd en dat het P-terrein wordt verplaatst naar de groenstrook aan de Laan van Floris de Vijfde. Overige inwoners van Nootdorp die willen tennissen zijn dan aangewezen op tennisvoorzieningen elders. Het ledental van de NTC vertoont de laatste jaren een stijging. Die stijging is zodanig dat grenzen van de capaciteit van het park (op basis van de normen van de KNLTB van 95 leden per baan, wat neer komt op 1.140 leden) zijn overschreden. Het bestuur van de NTC heeft een ledenstop ingevoerd. Op dit moment zijn er iets meer dan 1.200 leden, waarvan ruim 850 senioren en ruim 350 junioren. Er staan enkele aspirant-leden op de wachtlijst en de NTC ziet voor de komende jaren een groeiende behoefte. Uit bestuurlijk en organisatorisch oogpunt wil de tennisclub echter niet groter worden dan een vereniging met 14 banen en circa 1.400 leden. De NTC treedt graag met de gemeente in overleg om de gewenste groei op te vangen en de daarbij benodigde capaciteit te realiseren.

4.2.4.2. TVP

Tussen de bestaande sportterreinen van Avanti en de TVP is nog ruimte om het aantal tennisbanen uit te breiden. Er zijn verschillende scenario's denkbaar. Het bestuur van de TVP heeft aangegeven te willen en kunnen groeien naar een tennisvereniging met 1.330 leden. Dat wil zeggen 14 banen (nu beschikt de TVP

over 12 banen). Een vereniging groter dan 1.330 leden acht de TVP in bestuurlijk en organisatorisch opzicht ongewenst. Een alternatief voor de groeiende vraag naar tennismogelijkheden is het faciliteren van een commerciële tennisvoorziening op Oude Polder.

Een ander probleem doet zich voor wanneer de ballonhal aan de Monnikenweg verdwijnt en er ter vervanging een nieuwe sporthal komt. De TVP maakt in het winterseizoen gebruik van de ballonhal en de sportvloer van een sporthal is niet geschikt voor tennis. De TVP heeft nu al moeite om al haar leden in het winterseizoen onderdak te bieden. De aanleg van twee nieuwe smashcourttennisbanen op het tennispark (baan 13 en 14), inclusief een ballonhal, lost dit probleem op. Kosten worden geraamd op circa € 320.000. Een mogelijke gemeentelijke bijdrage (in relatie tot het verdwijnen van de ballonhal aan de Monnikenweg) nemen wij in overweging, indien blijkt dat de TVP dit niet zelf kan financieren.

Actie

- In overleg met beide tennisverenigingen bepalen op welke wijze de verwachte behoefte aan tennis het beste kan worden opgevangen. Voorstel gereed eerste kwartaal 2010.
- Een mogelijke gemeentelijke bijdrage bij de aanleg van de banen 13 en 14, inclusief een ballonhal (in relatie tot het verdwijnen van de ballonhal aan de Monnikenweg), in overweging nemen, indien blijkt dat de TVP dit niet zelf kan financieren. Kosten: PM.

4.2.5. Handbal

Handbalvereniging Oliveo is in de enige handbalvereniging in Pijnacker-Nootdorp. De vereniging beschikt over 1 asfaltveld. Door de speeltijd op te rekken kan het tekort de komende jaren nog worden opgevangen. Zowel op de zaterdag, als op de zondag. Daarom is pas in 2014 uitbreiding van de capaciteit noodzakelijk. Daarmee is voor langere tijd in de behoefte voorzien.

De handbalvereniging moet haar huidige locatie aan de Monnikenweg verlaten in verband met de ontwikkeling van AckersWoude. Een nieuwe accommodatie is gepland in de multifunctionele accommodatie in Keijzershof. In de nieuwe situatie zijn vanaf 2015 twee handbalvelden nodig. De indoor activiteiten vinden plaats in de nieuw te realiseren sporthal (vervanging luchthal). Oliveo handbal heeft ambities om te groeien naar 500 leden in 2015 (in 2008 waren dat er 352) en pleit voor een dubbele sporthal, waarin twee volwaardige speelvelden beschikbaar zijn.

Actie

- Verplaatsing van Oliveo handbal naar de MFA Keijzershof. Realisatie van een sporthal (inpassing MFA), een clubgebouw en twee verharde handbalvelden in 2012. Kosten: € 1.345.000.

4.2.6. Kleedaccommodaties

Uitbreiding van het aantal sportvelden betekent in de meeste gevallen ook uitbreiding van het aantal kleedkamers. Wij hanteren bij de realisatie van nieuwe kleedkamers het bestaande uitgangspunt dat deze voor rekening komen van de gebruiker. Wij realiseren ons echter dat niet elke organisatie over voldoende financiële middelen beschikt om hier uitvoering aan te geven. Een verzoek om financiële ondersteuning wordt beoordeeld op basis van de draagkracht van de aanvrager, zoals opgenomen in paragraaf 3.2. Wij stellen een maximaal bij te dragen normbedrag van € 1.000 per m² bruto vloeroppervlakte (exclusief Btw) ten behoeve van kleedkamers vast. Bij het vaststellen van het aantal benodigde kleedkamers voor voetbal hanteren wij de basisrichtlijn van de KNVB van twee kleedkamers per veld, met per drie velden twee extra kleedkamers. Bij een aantoonbaar grotere behoefte aan kleedkamers in verband met een damesvoetbalafdeling wordt deze norm aangepast. Bij de overige veldsporten wordt in voorkomende gevallen de norm van de betreffende sportbond gebruikt.

4.2.7. Overige buitensporten

4.2.7.1. Schaatsport/skeelers

Elke kern in onze gemeente heeft zijn eigen landijsbaan. Uitbreiding van het aantal landsijsbanen is niet nodig. Vanwege het uitblijven van regelmatig terugkerende natuurijsperiodes zijn inkomsten voor de verenigingen niet gegarandeerd. De ijsverenigingen zijn aangewezen op alternatieve, aan de schaatsport

verwante, activiteiten, zoals skeeleren en hardlopen. Zonder deze activiteiten genereren de ijsverenigingen geen of nauwelijks financiële middelen en wordt hun voortbestaan bedreigd.

Actie

- Oprichten van een werkgroep 'landijsbanen', bestaande uit afvaardigingen van de drie lokale schaatsverenigingen, twee leden vanuit het sportplatform en de beleidsadviseur sport. In overleg met de drie schaatsverenigingen bepalen wat hun strategie voor de toekomst is.

4.2.7.2. Wielrennen/toerfietsen

De Toerclub Pijnacker is een bloeiende en ambitieuze sportvereniging. De TCP heeft ruim 300 leden, waarvan 50 jeugdleden (de grootste jeugdafdeling van het land). De TCP wil in de toekomst graag uitbreiden met een afdeling mountainbike, een sport die steeds populairder wordt. De TCP ziet, samen met de Restore wielclub en de IJvereniging Pijnacker, mogelijkheden voor een nieuwe permanente voorziening in (bijv.) Oude Polder, bestaande uit een trainingbaan voor het wielrennen, in het midden een ijsbaan en eventueel een mountainbike parcours. De drie genoemde verenigingen zouden dan gezamenlijk een clubhuis kunnen exploiteren.

Actie

- Haalbaarheidsonderzoek doen naar de mogelijkheid van een multidisciplinaire sportvoorziening in Oude Polder (of elders) voor het wielrennen, toerfietsen, mountainbiken, schaatsen en skeeleren.

4.2.7.3. Jeu de boules

De in Pijnacker aanwezige Club de Pétanque 'Folâtre', heeft de beschikking over 36 verlichte buitenbanen en tien binnenbanen. Na 2015 neemt de groei van de doelgroep (met name ouderen) serieus toe, waarmee ook de vraag naar jeu de boules kan toenemen. De huidige locatie kan uitgebreid worden.

4.2.7.4. Ruitersport

Onze gemeente kent een aantal ruitersportvoorzieningen. Een groot deel daarvan heeft een commerciële bedrijfsvoering. Er zijn twee uitzonderingen: de Ruitersportclub Pijnacker aan de Rijkskade/Sportlaan en het Blauw Gele Vendel aan de Monnikenweg. De RCP is een verenigingsmanege, hetgeen inhoudt dat alle leden gezamenlijk verantwoordelijk zijn voor de aanschaf en verzorging van de paarden en pony's. De RCP heeft behoefte aan uitbreiding van uitloopweide voor de paarden en is daarvoor aangewezen op de medewerking van Staatsbosbeheer. Het BGV is een vereniging, die is opgedeeld in twee delen. Ten eerste de landelijke rijvereniging en ponyclub. Dit zijn leden met een eigen paard of pony. De tweede groep bestaat uit kinderen die wekelijks les komen volgen. Het BGV heeft hiervoor tien pony's in bezit. Beide groepen zijn ongeveer even groot: 130/120 leden. Het BGV moet verplaatst worden in verband met de ontwikkeling van AckersWoude. Als gevolg van deze ontwikkeling voelt het BGV zich geremd in haar groei en pogingen om toekomstgericht te blijven. Mede naar aanleiding van de Sportbeheervisie is de gemeente met het BGV in overleg naar een geschikte locatie voor herhuisvesting.

De gemeente heeft in samenwerking met vertegenwoordigers van ruitersportorganisaties, gebiedsbeheerders (Staatsbosbeheer, GZH, Recreatieschap Dobbeplass en DLG) en omliggende gemeenten (Delft, Lansingerland en Zoetermeer) een ruitersportplan opgesteld. Het ruitersportplan geeft een visie op de ruitersport in Pijnacker-Nootdorp met aansluiting op andere gemeenten. Deze visie beschrijft een fijnmazig netwerk van ruitersport. Naar verwachting wordt het ruitersportplan begin 2010 vastgesteld.

Actie

- Uitplaatsing van het BGV. Kosten: PM.

4.2.8. Niet aanwezige verenigingssporten

Niet alle sporten zijn in onze gemeente aanwezig of vertegenwoordigd. In Pijnacker-Nootdorp zijn bijvoorbeeld geen verenigingen of voorzieningen voor atletiek, rugby, honk- en softbal of basketbal. Gezien het aanbod in omliggende gemeenten voorzien we daarom weinig draagvlak voor specifieke

accommodaties en nieuwe initiatieven. Wij hebben ook niet de ambitie om een volledig sportaanbod te creëren.

4.3. Binnensport

Pijnacker-Nootdorp beschikt over een zwembad, drie sporthallen, een luchthal, drie sportzalen en een gymnastieklokaal. Verder bevinden zich in onze gemeente nog drie verenigingshallen, twee ballonhallen voor tennis en een gymnastieklokaal van Ipse. In onze gemeente worden onder andere de volgende binnensporten beoefend: tennis, korfbal, handbal, volleybal, badminton, jazzdans, tafeltennis, twirlen, zaalvoetbal, diverse vecht- en watersporten, gymnastiek en turnen⁷.

De gemeente is wettelijk verplicht om voor huisvesting te zorgen voor de lessen bewegingsonderwijs. De realisatie van binnensportaccommodaties is gekoppeld aan deze huisvestingsplicht. In verband met de groei van de gemeente zijn er de volgende concrete nieuwbouwplannen:

- mfa Keijzershof, inclusief sportzaal, bestaande uit twee zaaldelen;
- mfa AckersWoude, inclusief sportzaal, bestaande uit één zaaldeel;
- sporthal Oude Polder, ter vervanging van de luchthal aan de Monnikenweg;
- sbo 't Kraaiennest, inclusief vervanging van het bestaande gymlokaal.

De binnensportvoorzieningen worden van maandag tot en met vrijdag gebruikt door het bewegingsonderwijs en daarbuiten door de andere gebruikers, meestal sportverenigingen.

4.3.1. Bewegingsonderwijs

Uit het onderzoek komt naar voren dat de behoefte vanuit het basisonderwijs per kern, per school en/of per jaar verschilt. Door optimaal gebruik te maken van de al beschikbare en toekomstige voorzieningen kan echter aan de behoefte worden voldaan. De vraag vanuit het Stanislas College neemt verder toe, wanneer de school na oplevering van de nieuwbouw met 200 leerlingen doorgroeit. Op De Groene Wijdte zijn echter voldoende mogelijkheden om aan deze groeiende vraag te voldoen. Denk hierbij aan de inzet van de aldaar aanwezige verenigingshallen, sportcentrum De Viergang en de tennishal van de TVP.

Actie

- In overleg met het Stanislas College en de op De Groene Wijdte aanwezige organisaties een oplossing zoeken voor het tekort aan binnensportvoorzieningen. Gerealiseerd voor het schooljaar 2010/2011.

4.3.2. Sportverenigingen

Het gebruik van de binnensportvoorzieningen door de verenigingen ligt wat moeilijker. De grootste druk op de beschikbaarheid doet zich voor in de periode van half oktober tot half maart. In deze periode gaan de handbal, de korfbal en de tennis naar binnen voor de zaalcompetities en -trainingen. Deze gebruikers hebben voor de uitoefening van hun sport de afmetingen van een sporthal nodig. Daarnaast speelt het avondgebruik een belangrijke rol bij de beschikbaarheid van de voorzieningen. De populaire trainingstijden zijn doordeweeks tussen 18.00 – 21.00 uur. Dit zijn de uren waarop de jeugd sport. Juist op die tijden zijn de beschikbare voorzieningen vol. Op zaterdagen doet zich een vergelijkbaar probleem voor, wanneer het wedstrijdprogramma wordt afgewerkt.

Uit het onderzoek blijkt dat:

- De huidige accommodaties voor binnensport een goede bezetting kennen.
- Veel binnensportvoorzieningen tussen 18.00 en 21.00 uur vaak 100% bezet zijn.
- Er doordeweeks na 21.00 uur, maar vooral op zondag overdag, nog ruimte beschikbaar is.
- Niet alle accommodaties even geschikt zijn voor het competitiegebruik.
- Vooral vraag is naar sporthallen in verband met de grote zaalafmetingen.
- De vraag naar binnensportruimte in zowel Pijnacker als Nootdorp de komende jaren naar verwachting met 30% a 35% toeneemt.

⁷ Daarnaast kan men in P-N terecht voor biljart, schermen, diverse denksporten, wandelsport, wielersport, yoga, hengelsport, fitness, aerobics, trimmen, squash, spinning, jongleren en triatlon.

Om aan de toekomstige vraag te voldoen is de voorziene capaciteitsuitbreiding in Keijzershof en AckersWoude alleen niet voldoende. Efficiëntere benutting en herschikking van de uren in de bestaande accommodaties levert nog ruimte op. Ook in de verenigingshallen van DSVP, VV Oliveo en SV RKDEO is nog ruimte.

Actie

- Het oprichten van een werkgroep, bestaande uit afvaardigingen van de verenigingen met een eigen sporthal, twee leden van het sportplatform en de beleidsadviseur sport. Deze werkgroep onderzoekt de mogelijkheid om de beschikbaarheid en de toewijzing van zowel de gemeentelijke, als de private binnensportvoorzieningen, volgens een eenduidige procedure te laten verlopen.

Gymvereniging Oliveo wil inspraak bij de inrichting van nieuwe binnensportvoorzieningen en pleit voor een accommodatie waarin ruimte is voor een permanente opstelling van turntoestellen en/of een springkuil. Wij houden bij de inrichting van nieuwe voorzieningen zoveel mogelijk rekening met de toekomstige gebruikers. De vraag van Oliveo naar een accommodatie met een turngedeelte is legitiem. Een specifieke turnaccommodatie is overdag echter niet te gebruiken voor het bewegingsonderwijs en/of andere gebruikers en om die reden een kostbare voorziening.

Actie

- De drie gymnastiekverenigingen (Oliveo, K&V en DEO) voorstellen om een haalbaarheidsstudie naar een turnspecifieke accommodatie in P-N uit te voeren.

Badmintonvereniging DEO vraagt aandacht voor de Jan Janssenhal in Nootdorp. De hal is weliswaar gedateerd (bouwjaar 1974), maar functioneel. Om het gebouw de komende jaren in stand te houden is relatief veel onderhoud nodig. DEO badminton maakt graag gebruik van de JJ-hal, vanwege de sfeer in de hal, de kwaliteit van de vloer, de verlichting en de mogelijkheid van de eigen kantine. DEO badminton heeft in verband met groei van het aantal leden, behoefte aan uitbreiding van de capaciteit met vier banen. In de huidige hal is uitbreiding van het aantal banen niet mogelijk.

Actie

- De afdeling Wijkbeheer stelt in 2009 een beheerplan gebouwen op. In dit beheerplan wordt beoordeeld wanneer de uiterste 'houdbaarheidsdatum' van de JJ-hal is bereikt.

4.3.3. Denk- en biljartsporten

Onder denk- en biljartsporten wordt hier verstaan: sporten als bridge, dammen en schaken, maar ook sporten als biljart en snooker. De beoefenaren van deze sporten zijn veelal aangewezen op ruimtes in welzijnsaccommodaties en clubgebouwen. Bij de ontwikkeling van nieuwe multifunctionele accommodaties hebben wij aandacht voor het huisvesten van deze, belangrijke sporten.

4.4. Zwembad De Viergang

Zwembad De Viergang wordt beheerd en geëxploiteerd door de Stichting Exploitatie Zwembad Pijnacker (SEZP). De SEZP doet dat naar tevredenheid. Jaarlijks trekt het zwembad tussen de 215.000 en 230.000 bezoekers. Volgens de kengetallen is er sprake van een goede bezetting. Ondanks de recente oplevering van het nieuwe zwembad in Lansingerland en de voorgenomen bouw van een nieuw zwembad in Ypenburg (2012), voldoet ons zwembad uitstekend. Volgens G/M is er nog geen reden om het huidige bad aan te passen. Pas na 2015 is die aanleiding er mogelijk wel en kan beoordeeld worden of het voorzieningenaanbod op zwemgebied moet worden aangepast. Het bestuur van de SEZP ondersteunt de opmerkingen van G/M dat het zwembad een hoge bezetting kent, maar spreekt liever van een 'overbezetting'. De SEZP is van mening dat de capaciteit van het zwembad nu al onvoldoende is getuige de wachtlijsten van 1 a 1,5 jaar voor de zwemlessen en de bestaande behoefte van de zwemverenigingen om hun activiteiten uit te breiden. De waterpoloclub PZ&PC maakt al jaren gebruik van zwemwater in omliggende gemeenten en is onlangs een samenwerkingsverband aangegaan met de 'Watervogels' in Lansingerland. Twee keer per jaar heeft bestuurlijk overleg plaats met de SEZP.

Actie

- Een bestuurlijke afweging maken om de gevolgen van de ingebruikname van het zwembad in Lansingerland af te wachten en te monitoren. De SEZP vragen een toekomstvisie en een meerjarenbeleidsplan voor het zwembad op te stellen.

4.5. Regionalisering in de sport

Als gevolg van de verstedelijking in de regio maken inwoners vanuit onze gemeente en omliggende gemeenten over en weer gebruik van elkaars voorzieningen. Inwoners uit Delfgauw worden lid van VV Wippolder, inwoners vanuit Ypenburg/Den Haag voetballen bij SV RKDEO en SV Nootdorp. Op zich is dit geen nieuw fenomeen, want al veel langer maken onze burgers gebruik van voorzieningen in de regio. Toch is regionaal overleg, op zowel bestuurlijk, als ambtelijk niveau aan te bevelen. De nieuwbouwplannen in de regio vereisen op het gebied van de sportvoorzieningen een bredere reikwijdte, dan alleen die van de eigen gemeente. Overleg kan onder andere leiden tot een betere spreiding van voorzieningen, gezamenlijke aanbesteding van projecten en samenwerking op beleidsmatig vlak.

Actie

- Regionaal overleg starten op zowel bestuurlijk, als ambtelijk niveau met omliggende gemeenten.

4.6. Ongebonden sport

Een toenemend aantal inwoners wil niet gebonden zijn aan een organisatie om te kunnen sporten. Zij maken gebruik van commerciële voorzieningen en/of van de openbare ruimte. Naar verwachting groeit het aantal ongebonden sporters de komende jaren sterk. Dit heeft gevolgen voor (het gebruik van) de openbare ruimte. De bestaande en geplande recreatievoorzieningen zijn van grote invloed op de mogelijkheden van sportieve recreatie. Juist die vorm van ongebonden sport mag zich de komende jaren in een groeiende belangstelling verheugen. Dat pleit voor specifieke voorzieningen. Voorbeelden daarvan zijn goede verlichting (sociale veiligheid), aangepaste paden (ruitersport, hardlopen, nordic walking, skeeleren), veilige verbindingen en oversteekplaatsen en gemarkeerde routes. Het gaat om soms eenvoudige oplossingen die de meerwaarde van de openbare ruimte, en daarmee het gebruik ervan, vergroten.

Actie

- Opstellen van een fiets-, wandel- en skeelerpadenplan. Gereed in 4^e kwartaal 2010.

4.7. Duurzaamheid in de sport

Nieuwe sportaccommodaties moeten voldoen aan de voorwaarden van het Beleidsplan Duurzaam Pijnacker-Nootdorp. Maar ook aandacht voor energiebesparing bij bestaande voorzieningen en energiearme veldverlichting bij nieuwbouw en vervanging.

5. Gezonde en sterke sportorganisaties

De toekomst vraagt om gezonde en sterke sportorganisaties. Professionalisering is daarbij onmisbaar. Wij willen de organisaties daar, samen met het Sportplatform, graag bij helpen.

5.1. De sportvereniging als onderdeel van de samenleving

De wereld om ons heen verandert. De sportwereld verandert mee en is de laatste jaren enorm in beweging. Maatschappelijke ontwikkelingen volgen elkaar in snel tempo op. Een toenemend consumentengedrag, een vergaande individualisering en een stijgende digitalisering van de samenleving, zijn zomaar een paar voorbeelden die van invloed zijn op ons gedrag en die van de organisaties. Ook op het gebied van wet- en regelgeving is het nodige gebeurd. Al deze ontwikkelingen vereisen deskundige bestuurders. Zeg maar gerust: specialisten. Wij willen ondersteuning bieden bij het professionaliseren van de organisatie. Zowel op bestuurlijk, als technisch vlak, zodat de vereniging is voorbereid op de toekomst. Wij streven naar gezonde en sterke sportorganisaties. Onderstaand geven wij aan hoe en met wie wij dat willen bereiken.

5.2. Sportplatform

Sinds 1999 bestaat er een sportplatform in onze gemeente. Het sportplatform is een formeel en onafhankelijk adviesorgaan van het college en bestaat uit vertegenwoordigers uit de sport. Het sportplatform richt zich op het bevorderen van een optimaal sportbeleid en sportklimaat in de gemeente. Er ligt een belangrijke rol voor het sportplatform bij het streven naar sterke en gezonde sportorganisaties. Binnen het sportplatform is de kennis en de kunde aanwezig om de gemeente te adviseren hoe en op welke wijze de sportorganisaties het beste ondersteund kunnen worden.

5.3. Kader- en vrijwilligersbeleid

Kenmerkend voor de sportverenigingen is dat zij, wat bestuurlijk en technisch kader betreft, afhankelijk zijn van vrijwilligers. Zoals eerder gezegd wordt er de laatste jaren in toenemende mate een beroep gedaan op de kwaliteit van het kader. Er is behoefte aan specifieke kennis en eigenschappen: aan deskundige mensen. De laatste jaren wijzen uit dat het steeds moeilijker wordt om kaderfuncties te vervullen. In samenwerking met het sportplatform zijn we voortdurend bezig om te kijken hoe wij de verenigingen het beste kunnen helpen bij de problematiek rondom het kader- en vrijwilligersbeleid. Mogelijkheden die wij daarbij voor ogen hebben, zijn: combinatiefuncties, maatschappelijke stages en begeleid werken. Ook het Bureau Vrijwilligerswerk kan een rol spelen bij het zoeken naar en vinden van vrijwilligers(functies). In 2009 sluit de gemeente een collectieve aansprakelijkheidsverzekering af voor alle vrijwilligers. Verder onderzoekt de gemeente of een 'vrijwilligerspas', die recht geeft op interessante aanbiedingen of kortingen leidt tot een toename van het aantal vrijwilligers in de sport.

Actie

- 'Opdracht' verstrekken aan het sportplatform om te onderzoeken hoe groot het vrijwilligersprobleem is en welke maatregelen er nodig zijn om dit probleem op te lossen.

5.3.1. Combinatiefuncties

Eén van de mogelijkheden om de sportorganisaties werk uit handen te nemen is het aanstellen van zogenaamde combinatiefunctionarissen. De combinatiefunctie komt voort uit de 'Impuls brede scholen, sport en cultuur' van de ministeries van OC&W en VWS. De regeling heeft als doel om tussen 2008 en 2012 ten minste 2.500 fte's aan combinatiefuncties mogelijk te maken. Een combinatiefunctie is een functie waarbij een werknemer in dienst is bij één werkgever, maar werkzaam is voor twee of meer sectoren (onderwijs, sport en cultuur). Met de combinatiefunctie wordt de samenwerking tussen de sectoren versterkt. Een voorbeeld van een combinatiefunctie is een vakleerkracht bewegingsonderwijs die ook sportlessen geeft bij de sportvereniging. Of een brede school coördinator die ook verenigingsmanager is. De impulsregeling moet leiden tot:

- uitbreiding van het aantal brede scholen primair en voortgezet onderwijs, met een sport- en cultuuraanbod;
- versterking van de sportverenigingen;
- stimulering van het dagelijkse sport- en beweegaanbod;
- bevordering van kennis maken met én actieve beoefening van kunst en cultuur.

De gemeente heeft zich aangemeld voor deelname aan de impulsregeling. Pijnacker-Nootdorp kan in 2012 aanspraak maken op maximaal 5.7 fte's waarvan het rijk 40% bekostigd. De financiële haalbaarheid is onzeker en moet nader onderzocht worden. Organisaties op het gebied van onderwijs, sport en cultuur worden bij de planvorming betrokken.

Actie

- Streven naar drie combinatiefunctionarissen werkzaam in de sport in 2012 volgens de planning: één in 2010, twee in 2011 en tenslotte drie in 2012.

5.3.2. Maatschappelijke stages

Leerlingen in het voortgezet onderwijs gaan straks maatschappelijke stages lopen. De maatschappelijke stage is geen 'gewone' stage. Het gaat erom anderen te helpen door het doen van vrijwilligerswerk. Door een onbetaalde bijdrage te leveren aan de samenleving maken jongeren kennis met die samenleving. Een ander doel is de jongeren blijvend te interesseren voor het vrijwilligerswerk. Maatschappelijke stages kunnen ook gedaan worden bij de sportvereniging: het trainen van de jeugd, het schilderen van de kleedkamers, het organiseren van een toernooi voor de allerkleinsten, het opzetten van een website. Er zijn een heleboel mogelijkheden om maatschappelijke stages aan te bieden binnen de sport. Ook bij de scholen in onze gemeente staat de maatschappelijke stage op het rooster van de leerlingen. De komende maanden worden organisaties geïnformeerd over dit nieuwe fenomeen.

Actie

- Samen met de stagemakelaar van het bureau vrijwilligerswerk een plan van aanpak voor de sportorganisaties opstellen. Medio 2010 gereed.

5.3.3. Begeleid werken

Op buitensportcomplex De Groene Wijdte zijn medewerkers van Adfund Begeleid Werken werkzaam. Adfund Begeleid Werken biedt mensen met een beperking een werkplek waar ze hun vaardigheden volledig kunnen ontwikkelen. De mensen van Adfund verzorgen allerlei voorkomende werkzaamheden en klussen, zoals het opruimen van zwerfafval. De werkzaamheden hebben plaats onder begeleiding en in kleine groepjes. Hierbij staan de afgesproken taken centraal. De gemeente treedt op als opdrachtgever. De uitvoering door de mensen van Adfund wordt door de gebruikers van De Groene Wijdte en de gemeente bijzonder op prijs gesteld. Onderzocht wordt of ook andere werkzaamheden kunnen worden ondergebracht bij Adfund of een vergelijkbare organisatie.

Actie

- Onderzoeken in hoeverre uitbreiding van het gebruik van de diensten van Adfund Begeleid Werken (of een vergelijkbare organisatie) gewenst is.

6. Sportstimulering

De sociale cohesie, die binding met de anderen in onze samenleving. Daar draait het allemaal om. We streven naar een sportinfrastructuur met goede voorzieningen en een gevarieerd activiteitsaanbod, zodat iedereen kan sporten en bewegen. Doelgroepen die om wat voor reden dan ook zelf niet in beweging komen, willen we een duwtje in de rug geven.

6.1. Sport voor iedereen

Gelet op de positieve aspecten van sport is ons uitgangspunt dat alle inwoners, ongeacht niveau, leeftijd en achtergrond, op een laagdrempelige manier kunnen sporten. Hiervoor zijn voldoende, betaalbare en toegankelijke voorzieningen nodig. De middelen die wij hiervoor ter beschikking hebben zijn al uitgebreid aan bod gekomen in de voorgaande hoofdstukken. Naast de voorzieningen is het belangrijk dat er een gevarieerd activiteitsaanbod is. Het activiteitsaanbod is in eerste instantie een taak van de sportorganisaties. Maar, wanneer het activiteitsaanbod niet sluitend is, of bepaalde doelgroepen worden onvoldoende bereikt, dan is het een gezamenlijke verantwoordelijkheid om hier acties op te ondernemen, waarbij de gemeente het voortouw wil nemen. Daarnaast zijn er ontwikkelingen gaande waar wij actief op in willen spelen. Ontwikkelingen op het gebied van samenwerking tussen partijen, zoals onderwijs en kinderopvang, sport en kinderopvang en de eerder genoemde 'Impuls brede scholen'.

6.2. Doelgroepenbeleid

Doelgroepenbeleid is bedoeld om meer aandacht te geven aan bepaalde groepen inwoners, zodat zij worden gestimuleerd aan sport en bewegen te doen, of daartoe in de gelegenheid worden gesteld. In het huidige coalitieprogramma is opgenomen dat het sporten en bewegen voor ouderen en jeugd die niet verbonden zijn aan een vereniging, gestimuleerd moet worden. Ook het ondersteunen van activiteiten gericht op specifieke doelgroepen, zoals gehandicapten, is in het coalitieprogramma opgenomen. Hier is voor een deel al gevolg aan gegeven (zie bijlage 3 en 4) en daar gaan we ook mee door.

Actie

- Een Fifty Fit stimuleringsproject voor niet actieve senioren starten in de tweede helft van 2009 in de kern Nootdorp.- Een cursus 'Als botten en spieren protesteren...' starten in de tweede helft van 2009, in samenwerking met de SWOP.

6.2.1. Bewegingsonderwijs

Leerlingen in het primair onderwijs hebben wettelijk recht op 1,5 klokuur bewegingsonderwijs in de week. De gemeente heeft daarbij de wettelijke taak om te zorgen voor huisvesting. De wijze waarop de basisscholen de lessen gymnastiek verzorgen is een verantwoordelijkheid van het schoolbestuur en verschilt per school. Er zijn scholen die de beschikking hebben over vakleerkrachten bewegingsonderwijs, maar er zijn ook scholen waar de gymnastieklessen worden gegeven door de groepsleerkrachten. Combinaties komen ook voor.

Ook in het voortgezet onderwijs staat sport en bewegen op het programma. Een school voor het VO ontvangt financiële middelen van het ministerie van OC&W voor de sportlessen. De inhoudelijke verzorging van de sportlessen is in handen van de sportsecties van de scholen.

Het staat vast dat de sportlessen in het onderwijs ontzettend belangrijk zijn. Niet alleen zijn de leerlingen lekker in beweging, maar ook komen ze in aanraking met alle facetten van de sport. Facetten zoals winnen en verliezen, samenwerken en hulpverlening, het ontdekken van je fysieke grenzen en kijken waar je talenten liggen. Tijdens de sportlessen maken de leerlingen kennis met heel veel verschillende sporten. Vaak is dit aanleiding om lid te worden van een sportvereniging. De aansluiting en samenwerking tussen het onderwijs, de buitenschoolse opvang, het jongerenwerk en de plaatselijke sportaanbieders is een aandachtspunt. Met het oog op de ontwikkeling van combinatiefuncties en het invoeren van de maatschappelijke stages worden stappen gezet om tot een integrale benadering van sport en bewegen te komen tussen verschillende maatschappelijke partijen. Wij willen samenwerking tussen de verschillende partijen bevorderen en stimuleren.

Actie

- In overleg met onze maatschappelijke partners op het gebied van sport, onderwijs, jeugd, zorg en kinderopvang zorgen voor samenwerking tussen partijen, zodat een gevarieerd en breed toegankelijk sportaanbod beschikbaar is.

6.2.2. Minder draagkrachtigen

Inwoners die financieel minder te besteden hebben, hebben recht op bijzondere bijstand als noodzakelijke bijzondere kosten gemaakt worden, die naar het oordeel van de gemeente niet zelf gedragen kunnen worden. De gemeente bepaalt zelf wanneer en onder welke voorwaarden bijzondere bijstand wordt gegeven. Vanuit onze participatiegedachte dat iedereen mee moet doen aan de samenleving, verdient deze groep meer aandacht.

Actie

- Tweemaal per jaar aandacht in de lokale pers voor de mogelijkheid van bijzondere bijstand en sportorganisaties op de hoogte brengen van de regeling.

6.2.3. Overgewicht

Een gezonde leefstijl, sport en bewegen, voeding en overgewicht zijn onderwerpen die raakvlakken hebben met elkaar. In 2010 stellen wij een nota lokaalgezondheidsbeleid op voor de periode 2011 – 2015 waarin specifiek aandacht is voor overgewicht.

6.3. Subsidie voor sportstimulering

Om de actieve deelname van inwoners aan sport- en beweegactiviteiten te stimuleren bestaat er de mogelijkheid voor instellingen om een startsubsidie aan te vragen. De volgende activiteiten komen voor subsidie in aanmerking:

- Eenmalige sportactiviteiten, of activiteiten die experimenteel zijn en die bedoeld zijn om de deelname aan de sport te vergroten.
- Sportactiviteiten die, om te voorkomen dat inwoners niet meer mee kunnen doen aan de samenleving, een bijdrage leveren aan de maatschappelijke participatie, zelfredzaamheid of die preventief van aard zijn.
- Activiteiten die de deskundigheid van de vrijwilligers in de sport (het bestuurlijk en technisch kader) bevorderen.

Alle voorwaarden zijn opgenomen in de Algemene Subsidieverordening en het Subsidiebeleidskader MO 2010 - 2013. De subsidie is bedoeld als stimulans voor het ontwikkelen van nieuwe activiteiten en als ondersteuning voor het bestuurlijk en technisch kader van de vrijwilligers in de sport. De subsidie is altijd aanvullend. De organisatie heeft ook een eigen verantwoordelijkheid.

6.4. Digitaal sportloket

Een digitaal sportloket is een service voor onze burgers die past binnen het huidige tijdperk. Via een digitaal sportloket kunnen inwoners op zoek naar informatie op sportgebied. Denk hierbij aan een overzicht van een actueel activiteiten aanbod, informatie over sportorganisaties, het huren van een sportaccommodatie, inzage in beleidsnotities, vragen over de sport in Pijnacker-Nootdorp. Op dit moment is er nog geen sportloket. Wij streven naar een digitaal sportloket met ingang van 2010.

Actie

- Operationeel digitaal sportloket met ingang van 2010. Kosten: € 10.000.

7. Top-, breedte- en commerciële sport

Top- breedte- en commerciële sport zijn termen die we regelmatig gebruiken in de sport. Wat verstaan wij hieronder en wat willen we er mee?

7.1. Top- en breedtesport

Volgens 'Van Dale' is breedtesport 'sport door grote groepen beoefend vanwege de recreatieve functie ervan'. Als gemeente voelen wij ons verantwoordelijk voor de breedtesport. Iedereen moet kunnen sporten! Wij willen hier graag een bijdrage aan leveren. In de voorgaande hoofdstukken is uitvoerig aan de orde gekomen hoe wij dit willen aanpakken. Maar hoe staan wij tegenover topsport? Topsport wordt omschreven als 'sport op het hoogste niveau'. Hoewel wij positief staan tegenover sport op het hoogste niveau, ligt hier niet onze eerste prioriteit. Topsport is vaak een bewuste persoonlijke of collectieve ambitie. Voor de beoefening van topsport stellen wij onze faciliteiten ter beschikking tegen dezelfde voorwaarden zoals deze voor alle andere sportorganisaties gelden. Financiële ondersteuning sluiten wij uit.

7.2. Commerciële sportorganisaties

Commercieel en professioneel zijn begrippen die om uitleg vragen. Bij alle sportorganisaties moet professioneel gewerkt worden om de exploitatie voor de toekomst veilig te stellen. Organisaties die op commerciële wijze sport aanbieden hebben te maken met hogere kosten. De markt en het ondernemerschap bepalen de prijs voor de activiteiten. Voorbeelden van commerciële sportorganisaties zijn sportscholen, fitnessbedrijven, dansscholen, commerciële ruitersportcentra en tenniscentra. De vraag naar commerciële, veelal ongebonden, sportactiviteiten neemt toe. Een belangrijk deel van onze samenleving heeft behoefte aan activiteiten zonder allerlei verplichtingen. Dat dit over het algemeen hogere kosten met zich meebrengt neemt men voor lief. Deze organisaties zijn buitengewoon belangrijk voor het activiteitenaanbod en sluiten naadloos aan op de activiteiten van de overige (vrijwilligers)organisaties. Hoewel wij het als onze taak beschouwen om de vrijwilligersorganisaties te faciliteren, zien wij deze commerciële sportondernemingen evengoed als een maatschappelijke partner, waar wij graag mee samenwerken. Een gunstig vestigingsklimaat kan ondernemers stimuleren om sportactiviteiten te ontwikkelen. Wij willen hen daarbij helpen.

7.3. Sportevenementen

Bekende evenementen als de 12-inch race, de run-bike-run, de wielerronde, de kortebaandraverij en alle andere evenementen brengen mensenmassa's op de been. Deze passieve sportbeleving levert een belangrijke bijdrage aan de sociale cohesie in onze gemeente. Organisaties van dergelijke evenementen helpen wij graag bij hun evenement. Wij verlenen ondersteuning bij het aanvragen van de vereiste vergunningen en bij het nemen van infrastructurele maatregelen. Er worden geen legeskosten in rekening gebracht, wanneer het evenement door een 'non-profit' organisatie wordt georganiseerd. Organisaties van nieuwe evenementen kunnen een verzoek voor een eenmalige subsidie indienen.

Bijlage 1 – Actieprogramma

Nr.	H.	Actie	Wie?	Gereed/kosten
1	H.2.	Onderzoek doen naar het huidige deelnamepercentage sporters in onze gemeente. Aan de hand van de uitkomsten, de ambitie en de aanpak voor de toekomst bepalen. Hierbij rekening houden met een toenemende vraag naar kader en vrijwilligers.	Gemeente en sportplatform	1e kwartaal 2010 doorlopend naar 2015
2	H.3.	Het verhogen van het maximale subsidiebedrag van € 50 per deelnemer per jaar voor deskundigheidsbevordering, wanneer het om een erkende bondsopleiding gaat.	Gemeente	Voor 1 januari 2010
3	H.4.	De behoefte aan sportvoorzieningen jaarlijks monitoren. Mogelijk herhaling van het in 2008 door G/M uitgevoerde onderzoek in 2012.	Gemeente en sportplatform	Jaarlijks / € 15.000 in 2012
4	H.4.	SV Nootdorp - Ombouw bestaand natuurgrasveld tot kunstgrasveld.	Gemeente en SV Nootdorp	3e kwartaal 2011 / € 440.000
5	H.4.	SV RKDEO - Ombouw bestaand natuurgrasveld tot kunstgrasveld, inclusief verlichting.	Gemeente en SV RKDEO	3e kwartaal 2011 / € 460.000
6	H.4.	VV Oliveo, DSVP en HCP <ul style="list-style-type: none"> - Verwerving noordelijke uitbreidingslocatie DGW en bouwrijp maken in 2011 (€ 1.245.000) - Realisatie drie kunstgrasvelden in 2012 (€ 1.380.000) - Realisatie derde hockeyveld in 2012 (€ 330.000) - Gefaseerd ombouwen van drie bestaande grasvelden op DGW in 2013, 2014 en 2015 (€ 1.380.000) - Verplaatsen en ombouwen hoofdveld in 2016 (€ 650.000) - Uitbreiden P-terrein in 2017 (€ 500.000) 	Gemeente, VV Oliveo, DSVP en HCP	2011 - 2017 / € 5.485.000
7	H.4.	CKV Avanti - Eén extra kunstgrasveld op het bestaande natuurgrasveld.	Gemeente en CKV Avanti	3e kwartaal 2015 / € 150.000
8	H.4.	TVP en NTC - In overleg met beide verenigingen bepalen op welke wijze de verwachte behoefte aan tennis het beste kan worden opgevangen.	Gemeente, TVP en NTC	1e kwartaal 2010
9	H.4.	TVP - Een mogelijke gemeentelijke bijdrage bij de aanleg van de banen 13 en 14, inclusief een ballonhal (in relatie tot het verdwijnen van de ballonhal aan de Monnikenweg), in overweging nemen, indien blijkt dat de TVP dit niet zelf kan financieren.	Gemeente en TVP	2012 / PM
10	H.4.	Oliveo handbal - Verplaatsing naar Keijzershof. Realisatie van een sporthal (inpassing MFA), een clubgebouw en twee verharde handbalvelden.	Gemeente en Oliveo handbal	2012 / € 1.345.000
11	H.4.	Ijsverenigingen - Oprichten van een werkgroep 'landijsbanen', bestaande uit afvaardigingen van de drie lokale schaatsverenigingen, twee leden vanuit het sportplatform en de beleidsadviseur sport. In overleg met de drie schaatsverenigingen bepalen wat hun strategie voor de toekomst is.	Gemeente, sportplatform, 'Voorwaarts', IJVP en Ntd. Ijsclub	3e kwartaal 2010
12	H.4.	TCP, Restore en IJVP - Haalbaarheidsonderzoek doen naar de mogelijkheid van een multidisciplinaire sportvoorziening in Oude Polder (of elders) voor het wielrennen, toerfietsen, mountainbiken, schaatsen en skeelers	Gemeente, TCP, Restore en IJVP	4e kwartaal 2010
13	H.4.	BGV - Uitplaatsing.	Gemeente en BGV	PM
14	H.4.	Stanislas College - In overleg met het Stanislas College en de op DGW aanwezige organisaties een oplossing zoeken voor het tekort aan binnensportvoorzieningen.	Gemeente, Stanislas en organisaties op DGW	3e kwartaal 2010
15	H.4.	Binnensportverenigingen - Het oprichten van een werkgroep, bestaande uit afvaardigingen van de verenigingen met een eigen sporthal, twee leden van het sportplatform en de beleidsadviseur sport. Deze werkgroep onderzoekt de mogelijkheid om de beschikbaarheid en de toewijzing van zowel de gemeentelijke, als de private binnensportvoorzieningen, volgens een	Gemeente, Sportplatform, DSVP, VV Oliveo en SV RKDEO	4e kwartaal 2009

		eenduidige procedure te laten verlopen.		
16	H.4.	Oliveo gym, K&V en DEO gym - De drie gymnastiekverenigingen voorstellen om een haalbaarheidsstudie naar een turnspecifieke accommodatie in P-N uit te voeren.	Oliveo gym, K&V en DEO gym	1e kwartaal 2010
17	H.4.	De afdeling Wijkbeheer stelt in 2009 een beheerplan gebouwen op. In dit beheerplan wordt beoordeeld wanneer de uiterste 'houdbaarheidsdatum' van de JJ-hal is bereikt	Afd. Wijkbeheer	4e kwartaal 2009
18	H.4.	SEZP - Een bestuurlijke afweging maken om de gevolgen van de ingebruikname van het nieuwe zwembad in Lansingerland af te wachten en te monitoren. De SEZP vragen een toekomstvisie en een meerjarenbeleidsplan voor het zwembad op te stellen.	Gemeente, SEZP en de gebruikers van het zwembad	2e kwartaal 2010
19	H.4.	Gemeente en sportplatform - Regionaal overleg starten op zowel bestuurlijk, als ambtelijk niveau.	Gemeente, sportplatform en omliggende gem.	4e kwartaal 2010
20	H.4.	Gemeente - Het opstellen van een fiets-, wandel- en skeelerpadenplan.	Gemeente	4e kwartaal 2010
21	H.5.	Sportplatform - 'Opdracht' verstrekken aan het sportplatform om te onderzoeken hoe groot het vrijwilligersprobleem is en welke maatregelen er nodig zijn om dit probleem op te lossen.	Sportplatform	1e kwartaal 2010
22	H.5.	Gemeente en sportplatform - Streven naar drie combinatiefunctionarissen werkzaam in de sport in 2012 volgens de planning: één in 2010, twee in 2011 en tenslotte drie in 2012.	Gemeente en sportplatform	1e kwartaal 2012
23	H.5.	Gemeente - Samen met de stagemakelaar van het bureau vrijwilligerswerk een plan van aanpak opstellen voor de sportorganisaties.	Gemeente en bureau vrijwilligerswerk	3e kwartaal 2010
24	H.5.	Gemeente - Onderzoeken in hoeverre uitbreiding van het gebruik van de diensten van Afdeling Begeleid Werken (of een vergelijkbare organisatie) gewenst is.	Gemeente en sportorganisaties	2e kwartaal 2010
25	H.6.	Gemeente en SWOP - Een Fifty Fit stimuleringsproject voor niet actieve senioren starten in de kern Nootdorp	Gemeente en SWOP	start in 3e kwartaal 2009 / € 15.000
26	H.6.	Gemeente en SWOP - Een cursus 'Als botten en spieren protesteren...!' organiseren.	Gemeente en SWOP	start in 3e kwartaal 2009 / € 350
27	H.6.	Gemeente - In overleg met onze maatschappelijke partners op het gebied van sport, onderwijs, jeugd, zorg en kinderopvang zorgen voor samenwerking tussen partijen, zodat een gevarieerd en breed toegankelijk sportaanbod beschikbaar is.	Gemeente en maatschappelijke partners	2e kwartaal 2010
28	H.6.	Gemeente - Tweemaal per jaar aandacht in de lokale pers voor de mogelijkheid van bijzondere bijstand en sportorganisaties op de hoogte brengen van de regeling.	Gemeente	doorlopend
29	H.6.	Gemeente - Operationeel digitaal sportloket.	Gemeente	1e kwartaal 2010 /kosten: € 10.000

Bijlage 2 – Financieel overzicht (financiële consequenties a.g.v. de beleidsnota sport en bewegen)

Nr.	Actie/investering	Kosten	Wanneer
1.	Digitaal sportloket.	€ 10.000	2010
2.	Ombouw bestaand natuurgrasveld tot kunstgrasveld t.b.v. SV Nootdorp	€ 440.000 (nog niet in meerj. begr. opgenomen)	2011
3.	Ombouw bestaand natuurgrasveld tot kunstgrasveld, inclusief veldverlichting t.b.v. SV RKDEO	€ 460.000 (nog niet in meerj. begr. opgenomen)	2011
4.	VV Oliveo, DSVP en HCP - Verwerving noordelijke uitbreidingslocatie DGW en bouwrijp maken.	€ 1.245.000	2011
5.	VV Oliveo en DSVP - Realisatie drie kunstgrasvoetbalvelden, inclusief verlichting.	€ 1.380.000 (€ 1.075.000 is in meerj. begr. opgenomen)	2012
6.	HCP - Realisatie derde hockeyveld.	€ 330.000 (nog niet in meerj. begr. opgenomen)	2012
7.	Aanstellen drie combinatiefunctionarissen in de sport. Eén in 2010, één erbij in 2011 en een derde erbij in 2012.	PM	2010 - 2012
8.	Herhaling behoefteonderzoek naar sportvoorzieningen.	€ 15.000	2012
9.	Realisatie sporthal in Keijzershof (maakt onderdeel uit van MFA Keijzershof)	€ 3.981.301 (opgenomen in meerj. begroting)	2012
10.	VV Oliveo en DSVP - Gefaseerd ombouwen van drie bestaande grasvelden op DGW	€ 1.380.000 (nog niet in meerj. begr. opgenomen)	2013, 2014 en 2015
11.	Realisatie sportzaal in AckersWoude (maakt onderdeel uit van MFA AckersWoude).	€ 1.896.474 (opgenomen in meerj. begroting)	2013
12.	Verplaatsing Oliveo handbal naar Keijzershof.	€ 1.345.000 (opgenomen in meerj. begroting)	2012
13.	TVP - Een mogelijke gemeentelijke bijdrage bij de aanleg van de banen 13 en 14, inclusief een ballonhal (in relatie tot het verdwijnen van de ballonhal aan de Monnikenweg), in overweging nemen, indien blijkt dat de TVP dit niet zelf kan financieren.	PM	2013
14.	Uitplaatsing BGV.	PM	PM
15.	Realisatie kunstgrasveld t.b.v. korfbalvereniging Avanti	€ 150.000 (nog niet in meerj. begr. opgenomen)	2015
16.	VV Oliveo en DSVP – Verplaatsen en ombouwen hoofdveld	€ 650.000 (nog niet in meerj. begr. opgenomen)	2016

17.	Uitbreiden P-terrein / manifestatieterrein	€ 500.000 (nog niet in meerj. begr. opgenomen)	2017
-----	--	---	------

Bijlagen 3 – Kaders en uitgangspunten

Wettelijke kaders

Hoewel er relaties liggen met de prestatievelden van de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo), kent sportbeleid geen wettelijke grondslag. Sportbeleid is lokaal beleid en maatwerk dat aansluit bij de gemeentelijke wensen en behoeften. Dat betekent overigens niet dat de landelijke overheid geen aandacht heeft voor sport. Integendeel. Sport staat de laatste jaren nadrukkelijk in de schijnwerpers. Juist ook vanwege de positieve neveneffecten die aan sport worden toegeschreven. Het ministerie van VWS heeft in 2005 de beleidsnota “Tijd voor sport; bewegen, meedoen, presteren” opgesteld. In 2006 volgde het bijbehorende uitvoeringsprogramma 2006 – 2010 “Samen voor sport”. Deze twee kabinetsnota’s gaan voornamelijk in op het maatschappelijk belang van sport. Sport is allang niet meer alleen doel op zich. Met de beleidsnota en het uitvoeringsprogramma streeft het kabinet naar een sportieve samenleving waarin zowel veel aan sport wordt gedaan, als van sport wordt genoten. Daarbij zijn de volgende doelen gekozen:

- Mensen gaan meer sporten en bewegen voor hun gezondheid.
- Via de sport ontmoeten meer mensen elkaar en doen mee aan maatschappelijke activiteiten.
- Mensen gedragen zich sportief en respecteren (spel)regels.
- De topsport in Nederland wordt bevorderd als symbool voor ambitie, als bron van ontspanning en voor ons nationale imago in binnen- en buitenland.

In beide documenten komt het belang van de sport als doel, maar vooral als middel, uitvoerig aan bod. Het zijn goede inspiratiebronnen voor lokaal sportbeleid. De Wet maatschappelijke ondersteuning gaat uit van het feit dat iedereen mee moet kunnen doen aan onze samenleving. Sport hoort daarbij.

Uitgangspunten

Uitgangspunten en ambities voor gemeentelijk maatschappelijk beleid zijn in verschillende gemeentelijke nota’s opgenomen. Dit is de basis waarop beleidsnota’s worden opgesteld.

Project Integrale Toekomstvisie Pit!

“De verenigingen in Pijnacker-Nootdorp kunnen rekenen op actieve steun van de gemeente bij het aanbieden van sport, cultuur, hobby en zorg. De gemeente is vooral voorwaardenscheppend in ruimtelijke, sociale en financiële zin. Waar gaten vallen heeft de gemeente een regierol.”

De voorwaardenscheppende taak van de gemeente komt ook tot uiting in het Uitvoeringsplan 2006 – 2010 “Aanpakken en afmaken”. Hoofdstuk 6 Maatschappelijke voorzieningen gaat over een netwerk van voorzieningen voor jeugd, ouderen, sport, et cetera.

In het coalitieprogramma 2006 – 2010 “En...nu doorpakken!” is een en ander nader uitgewerkt en zijn de volgende concrete speerpunten opgenomen:

- Daar waar als gevolg van de groei van de gemeente voor sportverenigingen (financiële) problemen ontstaan, moet in overleg met de sportverenigingen worden gezocht naar passende oplossingen.
- Het capaciteitsprobleem op sportpark De Groene Wijdte is urgent en moet voortvarend aangepakt worden.
- Mogelijkheden onderzoeken hoe het sporten en bewegen voor ouderen en jeugd, die niet verbonden zijn aan een vereniging, verder gestimuleerd kan worden.
- Het ondersteunen van activiteiten gericht op specifieke doelgroepen, zoals gehandicapten.

In de Programmabegroting 2009 – 2012, hoofdstuk 6 Maatschappelijke voorzieningen staat als hoofddoelstelling opgenomen “Het stimuleren van de sociale cohesie, de persoonlijke en sociale ontwikkeling en de zelfredzaamheid van de inwoners van Pijnacker-Nootdorp.” Sport kan hier een belangrijke bijdrage aan leveren. Dit kan onder andere door “het scheppen van randvoorwaarden voor inwoners om te kunnen sporten”, zoals vermeld bij de subdoelstellingen en de aansluitende effecten:

- Inwoners kunnen gebruik maken van een gevarieerd aanbod aan sportactiviteiten.
- Bijdragen aan de fysieke en sociaal-maatschappelijke ontwikkeling van de inwoners en aan de sociale cohesie binnen onze lokale samenleving.

Bijlagen 4 – Doelgroepenbeleid

Doelgroepenbeleid is bedoeld om meer aandacht te geven aan bepaalde groepen inwoners, zodat zij worden gestimuleerd aan sport en bewegen te doen, of daartoe in de gelegenheid worden gesteld. In het huidige coalitieprogramma is opgenomen dat het sporten en bewegen voor ouderen en jeugd die niet verbonden zijn aan een vereniging, gestimuleerd moet worden. Ook het ondersteunen van activiteiten gericht op specifieke doelgroepen, zoals gehandicapten, is in het coalitieprogramma opgenomen. Hieronder is weergegeven wat wij de afgelopen jaren hebben gedaan.

Ouderen

In 2006 is de stuurgroep Task Force 50+ van start gegaan. Deze stuurgroep richt zich op sportstimulering van inwoners van 50 jaar en ouder. Uit onderzoek⁸ kwam weliswaar naar voren dat een hoog percentage van de deelnemers regelmatig sport, maar ook dat vraag en aanbod van activiteiten niet altijd op elkaar aansluit en dat de informatieverstrekking vanuit de organisaties onvoldoende is gericht op de doelgroep. In 2007 is het 'Plan van aanpak Task Force 50+' opgesteld. Hierin is een aantal speerpunten opgenomen. Eén van de speerpunten is het starten van een Fifty Fit project: een sportstimuleringsproject voor niet actieve senioren in de leeftijd van 55 – 65 jaar. In 2008 is het Fifty Fit project gestart in de kern Pijnacker. Dit project loopt nog steeds. Bij de start van het programma waren er 88 deelnemers (vier groepen). Bij het vervolgprogramma waren dat er nog 60 (drie groepen). Het Fifty Fit project is halverwege 2008 overgedragen aan de Stichting Welzijn Ouderen Pijnacker, die het project in haar activiteitenprogramma heeft opgenomen. Naast het Fifty Fit project is er een cursus 'Als botten en spieren protesteren' georganiseerd in de kern Delfgauw. Dit betreft een cursus bestaande uit drie bijeenkomsten van twee uur voor inwoners in de leeftijd van 55 jaar en ouder met algemeen lichamelijke verouderingsverschijnselen zoals artrose, osteoporose en rugklachten. Sportorganisaties worden regelmatig op de hoogte gebracht dat er een mogelijkheid bestaat om een eenmalige subsidie aan te vragen voor nieuwe activiteiten voor deze doelgroep. Tot slot maken ouderen graag gebruik van de openbare voorzieningen om te fietsen en te wandelen. Veilige en goed onderhouden fiets- en wandelpaden zijn hiervoor een vereiste. De stuurgroep TF 50+ blijft ook de komende jaren actief.

Jeugd

Eén van de actiepunten is de jeugd die niet (meer) aan een vereniging verbonden is weer aan het sporten te krijgen. Een bekend verschijnsel is dat de jeugd na het bereiken van de 12-jarige leeftijd makkelijk afhaakt wanneer het gaat om het lidmaatschap van een sportvereniging. Andere interesses spelen daarbij een rol. Regelmatig sporten is echter ook voor hen belangrijk. Gelukkig staat sport en bewegen ook in het voortgezet onderwijs op het programma en wordt de jeugd in de gelegenheid gesteld hieraan mee te doen. Desondanks is er een groep jongeren die niet of nauwelijks meer aan sport doet. Probleem is om deze doelgroep te bereiken. Via de Stichting Jeugd en Jongerenwerk Midden Holland (SJJMH) worden jongeren actief gestimuleerd om mee te doen aan verschillende activiteiten. Wekelijks worden er in de drie kernen voetbalactiviteiten georganiseerd voor de doelgroepen 12 -15 jaar en 16 jaar en ouder. Dit is een laagdrempelige activiteit. Naast de wekelijkse voetbalactiviteiten is de SJJMH in 2008 begonnen met het organiseren van incidentele sportactiviteiten in samenwerking met lokale sportaanbieders. De SJJMH zoekt bij de uitvoering van de sportactiviteiten nadrukkelijk de samenwerking met de sportorganisaties, de onderwijsinstellingen en de bredeschool Noorderbreedte. Daarnaast streeft de SJJMH naar actieve participatie van de jeugd bij het organiseren van de sportactiviteiten. De resultaten van de SJJMH worden tweemaal per jaar besproken en geëvalueerd.

Gehandicapten

Diverse lokale sportorganisaties bieden activiteiten aan voor mensen met een verstandelijke beperking. Dit betreft de zogenaamde G-teams. Zo zijn er activiteiten op het gebied van voetbal, handbal, gymnastiek, fitness, ruitersport, schaatsen en zwemmen. Inwoners met een lichamelijke of motorische beperking zijn aangewezen op organisaties buiten onze gemeentegrenzen. Onder andere bij Redeoss in Delft en SV Kameleon in Den Haag.

⁸ Task Force sport en bewegen 50+: 'Analyse van wensen en behoeften', januari 2007 en 'Analyse van het aanbod en den informatievoorziening', april 2007.

Bijlage 5 – Overzicht ledenaantallen⁹

Nr	Naam organisatie	01-01-2008				01-01-2010				01-01-2015			
		t/m 18 jr	19 jr e.o.	niet splnd	totaal	t/m 18 jr	19 jr e.o.	niet splnd	totaal	t/m 18 jr	19 jr e.o.	niet splnd	totaal
1	Nootdorpse IJclub	598	792		1390				1250				1250
2	IJvereniging Pijnacker	450		503	953				950				950
3	D.S.O.V.		20		20				20				20
4	SV RKDEO	754	318	357	1429	750	350	350	1450	825	350	350	1525
5	SV Nootdorp	300	250	125	675	375	275	125	775	400	300	150	850
6	Voetbalvereniging Oliveo				790				870				950
7	Voetbalvereniging DSVP	487	264	64	815	510	300	175	985	635	350	300	1285
8	Tennisvereniging Pijnacker	258	756	32	1046	300	780	40	1120				
9	Nootdorpse Tennisclub	244	822	38	1104				1100				1100
10	Pijnackerse Watervrienden	251	134		385	260	140		400	210	140		350
11	De Viergang sport en ont.	312	2728		3040	520	3030		3550	600	2950		3550
12	Korfbalvereniging Avanti	284	118	72	474								
13	Gymnastiekver. Oliveo	303	80		383	335	85		420	350	100		450
14	Tafeltennisver. Pijnacker	34	37		71	35	40		75	45	50		95
15	Restore Cycling	28	57	12	97	25	65	10	100				
16	Biljartver. Pijnacker '59		26		26		26		26		26		26
17	Jazzdansver. D.O.P. Delfg.	110	130		240	110	130		240	110	130		240
18	Ruiterclub Pijnacker	161	118		279	180	125		305	200	150		350
19	't Blauw Gele Vendel	180	54	13	247				300				350
20	Badmintonclub Pijnacker	61	91		152	70	85		155	75	80		155
21	DEO badminton	75	75		150	75	75		150	75	75		150
22	Nootdorpse Trimclub		50		50		50		50		50		50
23	Biljartver. 't Centrum		20		20		20		20		20		20
24	Pijnackerse Bridgeclub		254	3	257		225	1	226		225	1	226
25	N-P Hengelsportvereniging		230		230								
26	VV Netwerk	84	124	11	219								
27	Beter Bewegen		162		162		160		160				
28	Bewegen op medische ind.		70		70		70		70				
29	SIOK (tafeltennis)		39		39		41		41				
30	Bridgeclub Spelenderwijs		44		44		44		44				
31	Handbalvereniging Oliveo	196	116	46	358				400				500
32	Twirlteam Surprise	43			43	45	2		47	48	5		53
Totaal		5213	7979	1276	15258	3590	6118	701	15299	3573	5001	801	14495

een leeg vakje = geen opgave

⁹ Vragenlijst begin 2008 ingevuld met een doorkijk naar 2010 en 2015.